Ն. 2223 — 1892 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 18—19 ՊԱԶԱՐ—ՊԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻ — 1310 ՐԷԲԻ ՈՒԼ ԱՒԷԼ 10 — ՍԷ-ՖԻՋՁԷՆՃԻ ՍԷՆԷ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ — 20 ՓԱՐԱ

ՊՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

{صاحب امتياز: جيوەلكيان} ՆԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ جريدهٔ شرقيه

ԱԲՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըք	6 այլըք	3 այլըք
ՍԹԱՄՊՕԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	200	» 100	»

Մէճմուայէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2ինճի վէ 3ինճի սահիֆէ ղշ. 5
4իւնճիւ սահիֆէ 11ի 10բ. հս. » 3
Մէվատտը նաֆիայա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունմաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ։

Իտարէխանէսի Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր։ Քեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆա միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Նունանիսթան ահվալը մալիյէսինին սուրէթը հազըրէսի՝ Ավրուբա տէվլէթլէրի իլէ կազէթալարընը ճիտտէն իշղալ իթմէքտէ պուլունմըշ տըր։

Էվվէլճէ տախի խապէր վէրիլմիշ օլտուղու վէճհիլէ Ինկիլթէրա տէվլէթի՝ ահվալը մէզքիւրէյի Թէտգիգ իլէ Լօնտրայա մալիւմաթը սահիհէ իրսալի մէմուրիյէթիլէ Աթինայա պիր մէմուրը մախսուս կէօնտէրմիշ օլտուղը կիպի, Ֆրանսա տախի Ինկիլթէրանըն պու Թէշապպիւսինէ իմթիսալէն Աթինայա պիր մէմուրը մախսուս կէօնտէրմէկէ գարար վէրմիշ տիր։

Զաքքա վասիյէթնամէսինտէն տօլայը Րումանիա վէ Նունան տէվլէթլէրի պէյնինտէ վուգուա կէլէն գաթը միւնասէպաթ վէսիլէսիյլէ Ավրուբա կազէթալարընըն վէրտիկլէրի մալիւմաթա կէօրէ, պունտան իքի սէնէ ազտէմ Նունանիսթանտա վէֆաթ իթմիշ օլան պիր Գուլկար՝ 3 միլեօն ֆր. սէրվէթինի միւէսսէսաթը խայրիյէյէ սարֆ օլունմագ իւզրէ պա վասիյէթնամէ Գուլկար հիւքիւմէթինէ Թէրք իթմիշ իսէ տէ, Նունանիսթան հիւքիւմէթի՝ մէպլաղը մէզպուրը իթտաան իսթինքեաֆ կէօսթէրմէքտէ պուլունմուշ տըր։

Բրուսիա տէվլէթինին տէմիր եօլլար վարիտաթընտա գօլէրա սէպէպիյլէ $7\frac{1}{2}$ միլեօն ֆր. պիր նոգսան վուգուա կէլտիկի Պէրլին կազէթալարընտա օգունմըշ տըր։

Բէթէրպուրկ ճիվարընտա պիր եօլճու գաթարը խաթթտան չըգարագ 10 եօլճու իլէ իքի չըմէնտօֆէր մէմուրը Թէլէֆ վէ պիր խայլը քեսան մէճրուհ օլմըշլար տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Զաթը սամիի Սատարէթբէնահի իլէ Շէհր Էմինի Րըտվան բաշա վէ Զապթիյէ Նազըրը Նազըմ պէյ հազարաթը՝ տիւն Մապէյնէ ազիմէթլէ, պազը իրատաթը Սէնիյէյէ ախզ ու Թէլագգը իթմիշլէր տիր։

Խըրտվը սապըգ իտմանի բաշա հազրէթլէրի՝ տախի էվվէլքի կիւն Մապէյնէ պիլազիմէ արզը ուպուտիյէթ իթմէքլէ, պիրվասըթա մազհարը իլթիֆաթը հազրէթը Բատիշահի օլմըշ տըր։

—Տիւնքի Մէճլիսը Խասսը վիւքէլատա պազը մէվատտը միւհիմմէի տախիլիյէ հագգընտա իճրաի միւզաքէրաթ պույրուլարագ, նէթիճէի միւզաքէրաթը հաքի մազպաթա՝ խաքիբաի Շահանէյէ արզ ու Թագտիմ գըլընմըշ տըր։

Մէսմուաթա կէօրէ, մէճլիսը մէզքիւրտէ վագըֆ էմլաք րէհն ալընարագ Էմնիյէթ Սանտըղընտան քարա իգրազը հագգընտաքի էվրագ տախի Թահթը Թէզէքքիւրէ ալընմըշ տըր։

—Տօնանմաի Հիւմայունտա մէվճուտ Արմթրօնկ Թօբլարը՝ գըզտան տօլմա ուսուլինէ Թահվիլի մուգարրէր օլմաղլա, մէզքիւր Թօբլարտան իքիսի՝ պա իրատէի Սէնիյէ պէրայի Թէճրիւպէ ուսուլը մէզքիւրէյէ Թէպտիլի իչիւն ֆապրիգայի մախսուսընա կէօնտէրիլմէք իւզրէ պիր ինկիլիզ վաբօրընա էուքլէնմիշ տիր։

—Գօսօվա վիլայէթինտէ Սէնիչէ գազասը էհալիսինտէն 3 իսլամ քեօյլիւյիւ գաթլ իթմիշ օլան Սըրպ հայտուտլարընտան Խըրանաչ վէ րէֆիգլէրի հագգընտաքի էվրագը Թահգիգիյէ՝ Սըրպիսթան խարիճիյէ նէզարէթինտէն Թալէպ օլընմաղլա, քէյֆիյէթ՝ Պէկրատ սէֆարէթը Սէնիյէսինտէն խարիճիյէ նէզարէթինէ իշար գըլընմըշ տըր։

—Ալէմանիա տէվլէթինին Տէրսաատէթ սէֆարէթինէ Թային գըլընմըշ օլան բրէնս Րատօլին՝ Խարիճ չէհրիմիզէ մուվասէլէթ իտէճէյինտէն, Թէշրիֆաթի Խարիճիյէ Իգրահիմ պէյ հազրէթլէրի՝ սէֆիրը միւշարիւլէյհի իսթիգպալ իչիւն էվվէլքի կիւն Զանագգալէյէ ազիմէթ էյլէմիշ տիր։

—Սէրասքէր Րիզա բաշա հազրէթլէրի՝ խմէրա վէ զապըթա իչիւն հէմ էհվէն վէ հէմ տէ տայանըգլը օլմագ իւզրէ պօթին գալօշ վէ ճիզմէ վէ սաիրէ իմալի իչիւն Սըրրաճխանէի Ամիրէտէ պիր ֆապրիգա Թէէսիս պույրըլմըշ օլուպ, օրատա միւնագըսա պիր գօմիսիօն՝ իմալաթը սաիրէ ▮ հագգընտա իճրաի միւզաքէրաթլա հէր չէյի պիզզաթ միւպայէա իթմէքտէ վէ պու սուրէթլէ տէ Թասարրուֆ հուսուլէ կէլմէքտէ տիր։

—Րում Պաթրիգի Նէօֆիթօս էֆ. հազրէթլէրի Թարաֆընտան Պաթրիգ վէքիլի Գօնսթանթինօս էֆ. կէչէն ճումա կիւնիւ Նունան սէֆարէթխանէսինէ իրսալ օլընարագ, Նունան գրալ վէ գրալիչալարընըն 25ինճի սէնէի տէվրիյէի իզտիվաճլարը միւնասէպէթիյլէ րէսմը Թէպրիք իյֆա օլունմըշ տըր։

—Իզմիր Թարաֆլարընտա գուհուր իտէն պազը ասարը ամիգանըն հաֆրիյաթընա նէզարէթ իթմէք իւզրէ կէչէնլէրտէ օլ ճանիպէ ազիմէթ իթմիշ օլան Միւզէխանէի Հիւմայուն միւտիրի Համտի պէյ հազրէթլէրի՝ էվվէլքի կիւն Տէրսաատէթէ ավտէթ էյլէմիշ, վէ տիւն Մապէյնէ պիլազիմէ հաֆրիյաթ հագգընտա պազը մալիւմաթ իյֆա իթմիշ տիր։ Միրը միւշարիւլէյհ՝ պու պապտէ մէրճիի ալիսինէ գարիպէն մուֆասսալ պիր բաբօրթօ Թագտիմ իտէճէք տիր։

—Անատօլը չըմէնտօֆէր չիրքէթինին Իսքիւտարա գատար ուզաթաճաղը խաթթ հագգընտա նաֆիա նէզարէթինէ Թագտիմ էյլէտիկի իսթիտա իլէ էվրագը միւթէֆէրրիասը՝ նէզարէթը միւշարէլէյհա հէյէթը ֆէննիյէսինէ Թէտգիգ օլընարագ պու կիւնլէրտէ պաբաբօրթօ մէճլիսը Նաֆիայա Թէվտի գըլընաճաղը իշիտիլմիշ տիր։

—Եաֆա օվասընըն սուլանմասը իմթիյազը Թալէպինտէ պուլընան զէվաթ միյանընտա եալընըզ Նուհէմ վէ Մէրէէմպուլի Աղէքսանտր էֆ.լէրին Թէքլիֆաթը նազարը տիգգաթա ալընարագ Շուրաի Տէվլէթ Թանզիմաթ տաիրէսինէ Թէտգիգը մասլահաթ օլունմագտա օլտուղը, վէ ֆագաթ պունա մուգապիլ տիկէր Թալիպը իմթիյազ օլանլար Թարաֆընտան բրօթէսթօ խավիլմէքտէ օլտուղը իշիտիլմիշ տիր։

—Թարապէուսա պա ֆէրմանը ալի ինշասընա միւսաատէ պույրըլան Րում մէքթէպինին 10 արշըն եիւքսէքլիքտէ ինշասը մուգարրէր իքէն, Րում Պաթրիգլիկի մագամընտան վուգու պուլան իսթիտա իւզէրինէ իքի արշըն տահա եիւքսէքլիքտէ ինշասը խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմիշ տիր։

—Տիւն Րուսճուգտան 5-6 արապա իսլամ մուհաճիրի վիւրուտ իտիւպ արապա վաբօրըյլա Իսքիւտարա կէչիրիլմիշ տիր։

—Շէհրիմիզ տէնիզ սէվահիլինտէ պուլընան կէօմրիւք գուլիպէլէրի՝ էէնի պիր Թարզտա միւճէտտէտէն ինշա իտիլմէքտէ տիր։

—Թօբխանէտէ Գալատալը մահալլէսինտէ սաքին Մուսթաֆա նամընտա պիր պօղաչաճը՝ կէչէն ագշամ սէրխօշ հալտէ խանէսինէ կիտիւպ՝ զէվճէսիյլէ միւնազաա իտէրէք էլինտէքի լամպայը մէրգումէնին իւզէրինէ աթմագլա, պիչարէնին գուճաղընտա չօճուգ օլտուղը հալտէ սաչլարընտան աթէշ ալարագ յանմայա պաշլամըշ իսէ տէ, գօմշուլար եէթիշիպ մէզպուրէյի խօլիմ հալինտէ գուրթարմըշլար վէ մէրգում Մուսթաֆա տախի բօլիսլէր Թարաֆընտան Թէվգիֆ խուլմըշ տիր։

—Միտիլլիտէ Մօլիվա սահիլինտէ ախիրէն պիր ֆուրթունա էսնասընտա պիր Րում եէլքէնի կէմիսի գարգ օլուպ, Թէրաֆինտէ պուլընան Թայֆա վէ եօլճուլարտան 9ը եիւզէրէք գուրթուլմըշլար իսէ տէ, 4 գատըն իլէ 1 չօճուգ վէ տիկէր պիր եօլճու գարգ ու Թէլէֆ օլմըշլար տըր։

—Թէրսանէի Ամիրէ Ֆիլիգաճըպաշըլըը միրալայ Սիւլէյման պէյին Զէնկէլքէօյիւնտէ վագը քէօշքինտէն էվվէլքի կէճէ հարիգ գուհուր իթմիշ իսէ տէ, տէրհալ իթֆաաթ օլընմըշ տըր։

—Կէչէն բէնճշէնպիհ կիւնիւ Իսքիւտարա կիթմէքտէ օլան պիր աթէչ գայըղը՝ հավանըն չիտտէթինտէն Գըզ Գուլէսի աչըգլարընտա սու ալմայա պաշլայըպ պաթմագ տէրէճէսինէ կէլմիշ իսէ տէ, տէրուննինտէ պուլընան էչխաս քեամիլէն տէնիզէ աթըլմագ սուրէթիյլէ Շէմսի բաշա էօնինէ մուվասէլէթ օլընապիլմիշ, վէ էթրաֆտան տախի մուավէնէթ օլընարագ գայըղճըլար իլէ 3 միւչթէրի սալիմէն գուրթարըլմըշլար տըր։

—Սէրսէրի վէ սապըգալը կիւրուհինտէն 15 չախս՝ պու քէրրէ Զապթիյէ Նէզարէթի մարիֆէթիյլէ Թաշրայա սէվգ օլընմըշլար տըր։

—Հապըսխանէի ումումիտէ մէվճուտ պուլընան մահքիւմինտէն 12 չախսըն հիւքմլէրի՝ մահքէմէի Թէմիզզէ Թաստիգ գըլընմաղլա, վէ մէրգումլար՝ էչխասը մուզըրրէտէն պուլունտուքլարը, պունլարըն իքմալը միւատէլէթ իթմէք իւզրէ քիւրէք մէրքէզլէրինէ կէօնտէրիլմէլէրի խուսուսը՝ Ատլիյէ նէզարէթինտէն Զապթիյէ նէզարէթինէ իշար գըլընմըշ տըր։

—Գասաէն հարիգ չըգարմագլա միւթթէհիմ պուլընան Նունանլը պագգալ Տիմիթրի՝ էվվէլքի կիւն ճինայէթ մահքէմէսինտէ միւէպպէտէն քիւրէք ճէզասընա մահքիւմ օլմըշ տըր։

Իտարէի Մախսուսէնին սէր աճէնթէլիկի մէմուրիյէթի պունտան էվվէլ մաաշ իթասըյլա իտարէ օլունմագտա օլտուղը հալտէ, մինթագէր օլան ֆէվաիտ հասըլ օլմամըշ, վէ իտարէնին հասըլաթը էքսիքլիյէսի կիւն կիւնէ Թէզայիւտ էյլէմէքտէ պուլունտուղը՝ Պահրիյէ վէ Իտարէի Մախսուսէ նէզարէթլէրինճէ նազարը տիգգաթա ալընարագ պիր չարէի սէրի իթթիխազըյլա իչթիղալ խուլմէքտէ պուլընմըշ իտի։

Պու պապտէ ալընան մալիւմաթա կէօրէ, վարիտաթըն մաթլուպ տէրէճէյէ կէթիրիլմէսի՝ սէր վէ չիւպէ աճէնթէլիքլէրինին մաաշլա տէյիլ 100տէ միւնասիպ մըգտար գօմիսիօն վէրիլէրէք իտարէսինէ, վէ Թային խուլէճէք զաթըն պու կիպի խուսուսաթտա սահիպը իգթիտար օլմասընա միւթէվագգըֆ պուլունմաղը պէյանըլա էսաս սէր աճէնթէ Պէյլիքճեան էզգ. Մկրտիչ էֆ.նին՝ չիւպէ աճէնթէլիկի էօհտէսինտէ գալմագ իւզրէ վէ չէրայթը սաիրէի մալիւմէ իլէ սէր աճէնթէլիկէ Թայինի՝ Իտարէի Մախսուսէ մէճլիսը Իտարէսինճէ գարարկիր օլարագ, քէյֆիյէթ՝ պա մազպաթա Շուրայի Պահրիյէյէ պիլաիրիմիշ, վէ օրատա տախի Թէթխիգը վագը Թաստիգ օլընտուղտան սօնրա, Պահրիյէ Նէզարէթինճէ մէմուրիյէթը մէպհուսէնին մումայիլէյհ Մկրտիչ էֆ.նին էօհտէսինէ իհալէ օլընտուղընա տաիր Իտարէի Մախսուսէյէ էվամիրը լազըմէ իթա պույրըլմըշ տըր։

Էլեհտվմ սէր աճէնթէ պուլընան իզզ. Մուսթաֆա պէյ՝ 1000 ղշ. մաաշլա մէճլիսը իտարէ ազալըղընա Թային օլընտուղը կիպի, սէր աճէնթէ մայէթինտէ իսթիխտամ խուլէնէք օլան մաաշլարը սէր աճէնթէ Թարաֆընտան Թէսվիյէ խուլունմագ մուգավէլէնամէ ահքեամը ճէմիլեսինտէն պուլընան մէմուրին վէ միւսթախտիմինին տէ խաատէ մաաշլարընտան տախի 100տէ 5 Թէվգիֆ վէ Թէգաիւտ Սանտըղընա իրսալ օլընարագ, օնլարըն տա Թէգաիւտ հագգընտա նայիլ օլմալարը մուգարրէր պուլընմըշ տըր։

Մումայիլէյհ Մկրտիչ էֆ.՝ պունտան ազտէմ սէր աճէնթէլիք մէմուրիյէթինտէ պուլունտուղը միւտտէթ զարֆընտա Իտարէի Մախսուսէյէ բէք չօգ մէնաֆի Թէէմին իթմիշ սահիպը Թէճրիւպէ վէ իրֆան պիր զաթ օլմաղլա, պու տէֆա իքթիսապ իթտիկի մէմուրիյէթտէ տախի խիտմաթը պուլընտուղը Թահաիւր էտիլմէքտէ տիր։

ՀԱՐԲԷԹԸ ՏԱԻՄԷ

Պրիւքսէլտէ նէշր օլընան Լիւպէնտանս Պէլժ կազէթասընա Տէրսաատէտէ մուգիմ իքի սաաթճը Թարաֆընտան կէօնտէրիլմիշ օլան պիր մէքթուպտա, աթէշ վէ սու վէ էքսբլօզիֆ կիպի հարէքէթ իթտիրիճի գուվվէթէ միւհթաճ օլմագսըզըն հարէքէթը տաիմէյի (մօնվէմէն բէրբէթիւէլ) պիր մաքինա իկճատ էյլէտիկի, վէ չու էսէրի իյճատըն՝ պու աճէպ գատար մէճհուլ գալմըշ օլան հարէքէթը տաիմէտէն իպարէթ պուլընտուղը գէյտ օլընմըշ տըր։

Ճէրիտէի Շարգիյէ

Պէօյլէ պիր տաիմի հարէքէթ հուսուլէ կէթիրէրէք Ավրուբա էրպապը ֆիւնունը աղըրլարտան պէրու ուգրաշմագտա իսէլէր տէ, մուվաֆֆագիյէթ հասըլ օլամամըշ վէ օլամայաճագ տըր։ Պինաէնալէյհ՝ պու պապտաքի մալիւմաթ տողրու օլմամագ կէրէքտիր։

ԱՅ ԹՈՒԹՈՒԼՄԱՍԸ

Հոկտեմբերին 23իւնճիւ կէճէսի ճումաա կիւնիւ ագշամը այ Թէքմիլ Թութուլաճագ վէ Տէրսաատէթտէն գըսմէն կէօրիւլէպիլէճէք տիր։

Ա՛յ սաաթ 12յի 20 կէչէրէք Թութուլմայա պաշլայըպ, սաաթ 12յի 42 կէչէրէք Թէքմիլ Թութուլաճագ վէ 1ի 3 տագիգա կէչէրէք Թէքմիլ աչըլաճագ տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի կէչէն ճումաա կիւնիւ Սամաթիա վէ եավէրը էքրէմ ֆէխամ. տէվլ. Ճէմիլ բաշա հազրէթլէրինի զիյարէթ էյլէմիշ տիր։

Ս. Էջմիածին կաթողիկոս Խրիմեան վեհ. Տ. Տ. Մկրտիչ Սրբազան հազրէթլէրինին էլան Ս. Երուսաղէմտէ «ՊԱՊԻԿ ԵՒ ԹՈՌՆԻԿ» ունվանըյլա պիր էսէր Թէէլիֆ իթմէքտէ օլտուղը պունտան ազտէմ յազըլմըշ իտի։

Պու էսէր հագգընտա [illegible] պարը մալիւմաթա կէօրէ, միւհթէվիյաթը սըրֆ զըրաաթա միւթէալլիգ օլմագլա, մուքէլլէֆ քէօյլիւ չօճուգլարընը տահսիլէրէք էսէրը մէզքիւրը անլէրէ իհտա իթմէքտէ, վէ պունըն մէքթէպլէրտէ միւնասիպ պիր տէրս քիթապը օլմասը տա մէհթէմէլ պուլընմագտա տըր։

Իչպու մուֆասսալ քիթապտա Խրիմեան Սրբազան հազրէթլէրի՝ զըրաաթ աչէմլէրի, թարլալարըն կիւզէլճէ սիւրիւլմէսի ուսուլլարը, թօխումլարըն ինթիխապը, թօբրաղըն միւնպիթլիկի, սէնէնին տէօրթ մէվսիմինտէ քէօյլիւլէք հալ ու էօմրիւ իւզէրինէ իյզահաթ իթա իթմէքտէ տիր։

Պանտըրմայա պու քէրրէ գաբօղչը նասպ օլընան Ցակոբեան Տէր. Տ. Վահան վարդապետ ճումաա էրթէսի ագշամը օլ Թարաֆա հարէքէթ իտէճէյի, պու կիւն չէհրիմիզտէն Պանտըրմայա ազիմէթ իտէճէք, վէ Պաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի Թարաֆընտան Պանտըրմա Թաղ. Խորհուրդըյլա էհալիսի իչիւն պիր Օրհնութիւն կոնդակը համիլ պուլընաճագ տըր,

Պէյօղլու Թաղային Խնամակալութիւնը՝ միւհթէրէմ օլան Նէնի Ֆրանսըզ Թէաթրօսընը սէրիան իշչա իթմէկէ գարար վէրմիշ օլմաղլա, արաանըն գազըլմասընա միւպաշէրէթ օլընմըշ տըր։

Տիւն Նարլը գաբու Ս. Յովհաննէս քիլիսէսինին Թէմիր մախսուսը օլմագ հասէպիյլէ Պրուսա Առաջնորդը Տէր Տ. Բարթուղիմէոս Սրբազան քիլիսէի մէզքիւրտէ Գուտտասը Շէրիֆ Թագտիս իթմիշ, վէ քիլիսէտէն չըգըլտըգտան սօնրա, Թաղ. Խորհուրդ Թարաֆընտան րուհանիի մումայիլէյհէ իքրամէն Թաամ Թէրթիպ օլընարագ, պունտա Տնտեսական Խորհուրդ Ատենապետի Մէլիքեան Եղիազար էֆ. էտիյէի խայրիյէի Պատրիշհին միւթէգաթին օլարագ իտարէի ազտաճ իթմիշ վէ հուզզար ալիշան օլմուշ տըր։

Իչպու Թաամտա Սամաթիա Ս. Գէորգ քիլիսէսի բաբազլարը իլէ Թաղ. Խորհուրդ վէ Հոգաբարձութիւն հէյէթլէրի վէ մահալլի բօլիս գօմիսէրի Հասան էֆ. հազըր պուլընմըշլար տըր։

Մուշ Առաջնորդ—Վանահայրը Խարախանեան Տէր. Տ. Ներսէս վարդապետ՝ Պաթրիգխանէնին Թալիմաթը մուճիպինճէ Պիթլիսէ (Պաղէշէ) ազիմէթ իտէրէք, մահալը մէզքիւր Առաջնորդընը ինթիխապ իթտիրմէքէ Թէշէպպիւս իթմիշ տիր։

Մուշտա վագը Ս. Կարապետ վանքը Միաբանլարընտան Շահնազարեան Տ. Խորէն վարդապետ՝ հարէքաթը նապէճասընտան տօլայը Սիվասըն Ս. Նշան վանքընա ազիմէթէ օրատա Պաթրիգխանէնին րէսմի Թահրիրաթընա պէքլէմէյէ Պաթրիգխանէ Թարաֆընտան էմր ալմըշ իսէ տէ, պու էմրէ իմթիսալ ու իթաաթ իթմէյիպ, էլան Մուշտա պուլընտուղը՝ օլ Թարաֆտան եազըլըյօր։

Մարսիլեատան Պաթրիգխանէյէ իշար օլընտուղընա կէօրէ, Վանլը Պժիշկեան Մարգար նամ չախս՝ չէհրը մէզքիւրտէ գօմիսիօնճըլըգ իթմէքտէ օլուպ, պու վէսիլէ իլէ, օրատան մուֆարէգաթ իտէն էրմէնիլէրին կէօյա Թէսհիլը ազիմէթի պէհանէսիյլէ էօմէքլէրինտէն պէրէքինտէն բարա գաբմագտա վէ պունտան մաատա պիր չօգ աճէնէլէրտէն պէրու զէվճէսինի էրզրումտա պըրագըպ մէրգումէյէ բարա տախի կէօնտէրմէտիկի հալտէ քէնտիսի Մարսիլեատա պիր Ֆրանսըզ գարըսըյլա օթուրուպ գայգըմագտա օլտուղընտան, Մարսիլեա էրմէնիլէրի՝ մէրգումըն գաթը իխթիլաթ վէ միւնասէպաթ իթմիշլէր տիր։

Րէֆիգէմիզ Փունջ կազէթասընըն պիլա միւտաթէ Թաթիլ գըլընմասը՝ ամիրտէ միւնտէրիճ Թաթիլնամէ սուրէթինտէն մաէթթէասսիւֆ անլաշըլմըշ տըր։

Փունջ կազէթասը՝ խիլաֆը ուսուլ վէ գանուն հարէքէթաթ պուլընմասընտան տօլայը պու կիւնտէն իթիպարէն պիլա միւտաթէ Թաթիլ խըլընմըշ տիր։

Ֆի 18 Թէշրինը էվվէլ սէնէ 308։

ԳՕԼԷՐԱ

Գօլէրայա տաիր պու կիւն ախզ օլընան Թէլէկրաֆլար տըր։

Ճէքէտօ (Մաճառիսթան) 29 հոկտ.

Պուրատա էհնիտէն գօլէրա զուհուր իտուպ, էվվէլքի կիւն 2 վուգուաթ վէ 1 վէֆիյաթ, վէ տիւն 1 վուգուաթ, վէ պու կիւն 4 վուգուաթ օլմուշ տըր։

Համպուրկ 29 հոկտ.

Տիւն պուրատա 7 վուգուաթ վէ 2 վէֆիյաթ օլմըշ տըր։

Բէշթա 29 հոկտ.

12 վուգուաթ վէ 13 վէֆիյաթ վագը օլմըշ տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Պուգրէշ 30 հոկտ.

Պէրլինտէն չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, իմբէրաթօր Կիյօմ՝ կէլէճէք յանվար 10տա Սիկմարինկէնտէ վուգու պուլաճագ Րումանիա վէլիահտընըն իզտիվաճ րէսմինտէ հազըր պուլընաճագ տըր։

Պուգրէշ 30 հոկտ.

Տիւն սապահ հավա ղայէթ կիւզէլ օլտուղը հալտէ Կակարին Րուս վաբօր գումբանեասընըն Օլկա նամ վաբօրը Օտէսատան կէլիպ հէչ պիր րուխսաթ ալմագսըզըն Թունանըն Սիւլինէ պօղազընտան իչէրի կիրմիշինտէ, իսքէլէմէյէ Թէվագգուֆ իթմէսի Թէպլիղ օլընմըշ իսէ տէ, պու Թէպլիղէ էհէմմիյէթ վէրմէյէրէք վէ գարանթինա գաիտէսինէ րիայէթ իթմէյէրէք իսքէլէմէսինտէ տէվամ իթտիկինտէն, իլք իքիւի գուրուշ սըզը օլմագ իւզրէ գարագօլ սէֆինէսինտէն տէօրթ տէֆա Թօբ էնտախթ օլընմասը իւզէրինէ Օլկա վաբօրը կէրի տէօնմէյէ մուվաֆագաթ իթմիշ տիր։

Սէվիլ (Սբանիա) 30 հոկտ.

Սբանիա գրալը Թէհամմէլըլա գէտագ սըհհէթ ու աֆիյէթ իթմիշ տիր։

Բէթէրպուրկ 30 հոկտ.

Ժուրնալ տը Սէն Բէթէրսպուրկ՝ Րուսիա մալիյէ խազինէսինին վարիտաթը մէվճուտէսինի միւպէյյին պիր լայիհայը նէշր իթմիշ տիր։ Տէվլէթ պանգասըյլա խազինէնին մէվճուտը պիրինճի տէ հոկտ. 24տէ 6041. 21 միլեօն ալթըն րուպլէտէն իպարէթ պուլընմաղլա, պու մըգտար՝ Ֆրանսա Պանգասըյլա Ինկիլթէրա Պանգասընըն նուգուտը մէվճուտէսինի խայլիճէ Թէճավիւզ իտիյօր։

ՊԱՆԳԸ ՕՍՄԱՆԻ

Պանգը Օսմանինին Գալաթա, Պէյօղլու վէ Սթամպօլ իտարէխանէլէրի ալաֆր. նոյեմբերին 1ինճի խարընքի սալը կիւնիւ գաբալը պուլընաճագ տըր։

ԱՆԱՏՕԼԸ ՇԸՄԷՆՏՕՖԷՐԻ

Անատօլը չըմէնտօֆէրինին Հայտար Բաշա իլէ Էսկիշէհիր արասընտա իշլէյէն գաթարլարընըն գըշ մէվսիմինէ մախսուս Թարիֆասընը՝ Րումի հոկտեմբերին 20ինճի խարընքի սալը կիւնինտէն իթիպարէն մէվգիի իճրայէ վազ օլընաճաղը, վէ մէզքիւր Թարիֆանըն պու կիւնքի նիւսխամըզըն սօն սահիֆէսինտէ միւնտէրիճ պուլընտուղը խաթար օլընըր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ
ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ

Իթալիա խարիճիյէ նազըրը Մ. Պրին՝ Մէճլիսը մէպուսան ինթիխապաթը ճէմիյէթ սիյյէ կէչէն ճումաա կիւնիւ Թուրինօ չէհրինտէ պիր նութգ իրատ իտէրէք, ումում Եվրօբա տէվլէթլէրինին սուլհբէրվէր օլուպ սուլհ ու մուսալէմէթտէն հասըլ օլան մուհասսէնաթտան մէմլէքէթլէրինին էհալիսինի մուսթէֆիտ իթմէք իսթէտիկլէրինի, սուլհըն մուհաֆազասընա ճիտտէն սարֆը մէսաի իթմէքտէ պուլընտուգլարընա թէմինըյլէ գանաաթ հասըլ իթմիշ օլտըղընը, վէ սուլհըն պագասը իչին էն գավի վէ մէթին թէէմինաթ գուվվէի ասքէրիյէնին մուքէմմէլիյէթի օլտըղը ճէհէթլէն ումում տէվլէթլէրին պունտան տօլայը թէնսիգաթը ասքէրիյէլէրինի իքմալէ լիւզում կէօրտիւքլէրինի, վէ Իթալիանըն մէսարիֆը ասքէրիյէսինտէն թէնզիլաթը մուքթէզի իսէ տէ պունտան զիյատէ թէնզիլաթ իճրասը՝ նէ մումքին վէ նէ տէ ճաիզ օլմատըղընը, վէ պու սըրատա մուլթէվէֆա Իթալիա քէլէնք մուքաբլէ գօնթ Գավարըն «Պիր տէվլէթին մուհաֆազաի հուգուգը իչին էն մուհքէմ վէ սաղլամ մէտարը խաթինատ տօլրուն ասքէր թապուլլարըյլա մուգթէտիր մուլթէֆիգլէր տիր» տէմիշ օլտըղընը իխտար իյլէտիքտէն սօնրա, Ինկիլթէրրատա վուգու պուլան թէպէտտիւլը վիւքէլատան տօլայը Ինկիլթէրրանըն Իթալիայա կէօսթէրմէքտէ օլտըղը հըսսիյաթը տօսթանէնին թէպէտտիւլ իթմէմիշ օլտըղընը թէէմին էյլէմիշ տիր։

Միւշարէիլէյհ Մ. Պրին՝ Իթալիանըն մէսլէքը մուսալէմէթբէրվէրանէսի՝ քէնտիսինէ մուճիպը գուվվէթ վէ միքնէթ օլտըղընը, վէ Եվրօբանըն տէվամընտան էմին օլմասը լազըմ կէլէն սուլհ ու մուսալէմէթին մուհաֆազասը զըմնընտա ագտը իթթիֆագա լիւզում կէօրիւլմիշ իտուկինի, վէ Իթալիատա բօլիթիգա ֆըրգալարը արասընտա պազը մէսաիլտէ իխթիլաֆը րէյ վէ էֆքեար օլուր իսէ տէ, տիկէր մէսաիլտէ մութթէֆիգ իւլ էֆքեար պուլընտուգլարընտան, մէզքիւր ֆըրգալարըն՝ պու էսասա, եանի էֆքեարլարընըն պիրլէշտիկի նօգթալարա խիտմէտէն կէլէճէք բարլամէնթօտա էքսէրիյէթ թէշքիլ իտէճէքլէրինէ իւմիտվար պուլընտուգլարը իլավէի մէգալ իթմիշ տիր։

Պէլկրատտան իշար օլունտըղընա կէօրէ, չէհրը մէզքիւր պէլէտիյէ րէիսի Մ. Մարինգօվիչ իլէ մուավինլէրինտէն Մ. Վէլիգօվիչ վէ Մ. Իլիչ՝ մէմուրիյէթլէրինի սուի իսթիմալ իթթիքլէրի թէօհմէթիյլէ թահթը թէվգիֆէ ալընմըշլար տըր։

Միւթթէհիտէ Ամէրիգա հիւքիւմէթի՝ կէլէճէք այ Պրիւքսէլ չէհրինտէ իճթիմաը մուգարրէր օլան մէսքիւքեաթ գօնֆէրանսընէ իշթիրաք հիւքիւմէթը Սէնիյէյի տավէթ էյլէմիշ տիր։

Շիմտիյէ գատար մէզքիւր գօնֆէրանսա 17 տէվլէթ իշթիրաք իթմիշ օլուպ, 50 գատար մուրախխասա հազըր պուլընաճագ տըր։ Գօնֆէրանսա իշթիրաք իտէն տէվլէթլէր միյանընտա Ինկիլթէրրա, Ֆրանսա, Ալէմանիա, Ավստրիա, Իթալիա, Հօլլանտա, Զուիցցերիա վէ Րումանիա պուլընմագտա տըր։ Իշպու գօնֆէրանստա Իթալիա թարաֆընտան 3 վէ Միւթթէհիտէ Ամէրիգա թարաֆընտան 6 մուրախխաս հազըր պուլընաճագ տըր։

Կէչէն ճումաա կիւնքի թարիխլէ Պէրլինտէն ալընան թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր.

«Լօնտրատան Ալէմանիա իչիւն իրսալ օլունաճագ խապէր վէրիլէն ալթուն մէսքիւքեաթ՝ Րուսիայա աիտ օլուպ Ալէմանիատան իմրար իտիլէճէք տիր։ Պէզալիք գաննօլունտըղընա կէօրէ, Րուսիա մալիյէ նազըրը՝ Պէրլին պանքէրլէրինտէ տէբօզիթօ գօյմուշ օլան մէպլաղըն պիր գըսմընը կէրիյէ ալաճագ տըր։

Պուլկարիստան մէարիֆ նազըրը Մ. Ժիֆգօֆ՝ իսթիֆա իթմէքլէ, եէրինէ Վառնա մէքթէպի մուտիրի Մ. Նաչօֆ թային գըլընմըշ տըր։

Չինտէ Շէնսի էյալէթինին մէրքէզի օլան Սէնկան-Ֆուտան Սըն-տըտա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, մահալը մէզքիւրտէքի Եվրօբա միսիօնէրլէրի վէ եէրլի Խրիստիանլար՝ Չինլիլէր թարաֆընտան գաթլ ու թէլէֆ օլունմըշլար տըր։ Մէզքիւր Շէնսի էյալէթինտէ 27 Ինկիլիզ միսիօնէրլէրի վէ 30 գատար տա Ֆրանչիսքեան բահիպլէրի պուլընմագտա իսէ տէ, գաննօլունտըղընա կէօրէ, գաթլ օլունան միսիօնէրլէր՝ Շուէտլի տիրլէր։

Բարիզտէ քեաին Թօբ ֆապրիգալարընտան պիրիսինին ուսթապաշըսը իլէ սաիր պիր թագըմ մահիր ամէլէսի թարաֆընտան եէնի ուսուլտէ իմալ օլունան թօբ գուլլէսինի թէճրիպէ իտիլմէք իւզրէ պիր սանտըգա մէվզուէն Վէրսայլա կէօնտէրիլէճէկի սըրատա, չըմէնտօֆէր րութուպէթընտա չալընմըշ օլտըղընտան, Ֆրանսա հարպիյէ նէզարէթի՝ խըրսըզը մէյտանա չըգարմագ իւզրէ թահգիգաթա իպթիտար իթմիշ իսէ տէ, թահգիգաթ՝ ղայէթ խաֆի սուրէթտէ ճէրէյան իտէյօր իմիշ։

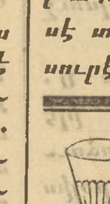

Հրատարակուեցաւ Գիտական զուարճալի գրոյոյք Բ. տետր. կը պարունակէ 23 հրահանգ եւ 19 գծագրիկ պատկերներ. Գին 50 փարայ.

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բէչթա 29 հոկտ.

Րէսմի կազէթա՝ Մ. Սէժվաժթիէնինին սաիր միւհիմ խըտմէթլէրտէ իսթիխտամ իտիլմէք իւզրէ Մաճառիսթան հէյէթը վիւքէլասընըն նէզտը գրալիտէ վէքեալէթի մէմուրիյէթինտէն աֆվ իտիլտիկինի, վէ մումաիլէյհին խըտմէթը մէզքիւրէյի իյֆա էյլէտիկի միւտտէթճէ իգտար իթմիշ օլտըղը զայրէթ վէ սատագաթըն չայանը թէչէքքիւր պուլընտըղընը միւպէյյին պիր պէյաննամէի գրալի նէչր իտիյօր։

Պարօն Ֆէյէրվարի՝ մումաիլէյհ Մ. Սէժվաժթիէնինին եէրինէ վէքեալէթէ թային օլունմըշ տըր։

Պրէսլաւ (Ալէմանիատա) 28 հոկտ.

Կոչէր տը Սէլէչ՝ Շարգ սիւրաթ գաթարլարընըն Պրէսլաւ-Օտերպէրգ թարիգիյլէ Բէչթայա գատար ալաֆը. Նօյէմպըր 1տէն իթիպարէն իշլէմէյէ պաշլայաճագլարընը եազըյօր։

ԳՕԼԷՐԱ

Մապէյնը Հիւմայունի պաշ քիթապէթինէ՝ գօլէրա վուգուաթընա վէ անտան վէֆաթ իտէնլէրին սըհհիյէ տաիր հոկտեմբեր 17 թարիխլիյէ Սըհհիյէ նէզարէթինտէն թագտիմ օլունան ժուռնալ սուրէթի տիր.

Մահալ	Թարիխ	Վուգուաթ	Վէֆիյաթ
Թէպրիզ	հոկտ. 5-14	9	2
Թէհրան	» 5-14	10	3
Սավճպուլագ	» 5-14	25	10
Գազվին	» 5-14	45	18
Սֆահան	» 5-14	13	5
Սէլտօս գասապասը	» 14	50	25
Բէչթա	» 15	17	9
»	» 16	16	5
Նէֆսը Էրզրում	» 15	12	5
		197	82

Պալէատէ արզ ու իչար գըլընտըղը վէճհիլէ, Իրան մէմալիքինտէ Բէչթատա վէ Նէֆսը Էրզրումտա թէվարիխը մուխթէլիֆէտէ գօլէրա իլլէթինտէն 197 վուգուաթ վէ 82 վէֆիյաթ օլտուղը, վէ Սէմէնտիրէ էհալիսինտէն օլուպ Պէլկրատտա կէլմիշ օլան պիր գատընըն քանալի խասթալանարագ Պէլկրատա վարտըղը կիւն սօնրա Ասիա գօլէրասընտան վէֆաթ էյլէտիկի՝ Պէլկրատ սէֆարէթը Սէնիյէսինէ պաշ չէհպէնտէրլիկինտէն վէ Թէհրան վէ Էրզրում սըհհիյէ թէպաէթլէրինտէն վարիտ օլան թէլէկրաֆլարտա պիլտիրիլմիշ, վէ տահա ... կիւն ձիրրը Մուսթաֆա Բաշայա 78, վէ Տէվէ Պազըրըտան թէհաֆֆուզխանէսինէ 56 եօլճու վիւրուտ իտէրէք գարանթինա ալթընա ալընտըղը կիպի, ձիրրը Մուսթաֆա Բաշատա 14, վէ Տէվէ Պազըրըտան մէվգըի թէհաֆֆուզընտա 42, վէ Գարագօլ թէհաֆֆուզխանէսինտէ չէհրը հալին 15ինճի կիւնիւ 4 եօլճու իգմալը միւտտէթ էյլէտիլէրինէ մէպնի բըրաթիգալարընըն իթա գըլընտըղը, վէ մէվգըի թէհաֆֆուզիյէի մէզքիւրէտէ վէ Վան վիլայէթի տախիլինտէ պուլունան թէհաֆֆուզխանէլէրտէ սըհհէթը ումումիյէնին պէրքեմալ օլտուղը, վէ հոկտեմբերին օն ալթընճը կիւնիւ Գավագ թէհաֆֆուզխանէսինտէ գարանթինա թահթընտա պուլունան 7 վափօր վէ 67 եէլքէն սէֆինէսինին 628 թայֆասըյլա, Սինօպտա գարանթինա ալթընտա պուլունան 4 վափօր վէ 7 եէլքէն սէֆինէսինին տէրունինտէ մէվճուտ 250 թայֆա իլէ թէհաֆֆուզխանէտէքի 575 եօլճունըն, վէ գօրտօնըն մուհաֆազասընա մէմուր ասաքիրը Շահանէ իլէ Սինօպ վէ հէվալիսինին ահվալը սըհհիյէսի տէրճէյի մամնունիյէտէ պուլընտըղը՝ էտիլէն վէ Վան վիլայէթըյլա սաիր իւլ արզ թէհաֆֆուզխանէ իտարէլէրինտէն ալընան թէլէկրաֆլարտա պիլտիրիլմիշ իտուկի մաալում տըր։

*
* *

Եվվէլքի կիւնքի թարիխլէ Իզմիրտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, վալիի վիլայէթ բաշա հազրէթլէրի իլէ սըհհիյէ միւֆէթթիշը ումումիսի Պօնգօվսքի պէյ՝ կէչէն բէնճշէնպիհ կիւնիւ Գլազոմէն թէհաֆֆուզխանէսինէ կիտէրէք նազարը թէֆթիշտէն կէչիրմիշլէր տիր։ Պօնգօվսքի պէյ՝ պիր հաֆթա տահա Իզմիրտէ գալըպ, սօնրա Սէլանիկէ ազիմէթ իտէճէք տիր։

*
* *

Գօլէրայա տաիր ախզ օլունան խուսուսի թէլէկրաֆլար տըր.

Էրզրում 18 հոկտ.—Գօլէրա իլլէթինին Պայպուրթա տախի սիրայէթլէ իքի քիշի վէֆաթ իթմիշ վէ Պայպուրթ ճիվարընտա պազը քէօյլէրտէ տախի իլլէթը մէզքիւրէտէն վէֆիյաթ վուգու պուլտըղը տա իչար գըլընմըշ տըր։

Սինօպ 18 հոկտ.—Սինօպ թէհաֆֆուզխանէսինէ կէօնտէրիլմիշ օլան Թիֆլիս մաքինասը՝ մահալը մախսուսընա վազ օլունարագ տիւնտէն իթիպարէն իշլէմէյէ պաշլամըշ, վէ պատէմա գարանթինալարընը իքմալ իլէ չըգաճագ եօլճուլարըն էշյասը վէ էշխասընըն մէզքիւր մաքինա վասըթասըյլա թէմիզլէնմէսինէ մուգարրէր պուլընմըշ տըր։

Վան 18 հոկտ.—Հուտուտտաքի թէհաֆֆուզխանէլէր իլէ վիլայէթին ճիհաթը սաիրէսինտէ լէհ իւլ համտ գօլէրատան էսէր օլմայըպ սըհհէթը ումումիյէ տէրճէյի մամնունիյէտէ տիր։

Քէրչ (Րուսիատա) 17 հոկտ.—հոկտ. 10տան 16յա գատար գօլէրայա 14 քիշի թութուլարագ պունլարտան 7սի վէֆաթ իտուպ 2սի քէսպը աֆիյէթ էյլէմիշ վէ 5ի թէտավի օլունմագտա պուլընմըշ տըր։

*
* *

ԳՕԼԷՐԱՆԸՆ ՊԻՐ ԹՕՀՄԻԼԸՂԸ ՏԱՀԱ

Րումանիանըն բայիթախթը օլան Պուգրէշ չէհրինտէ պուլաշըգ իլլէթլէր իտարէսի մուտիրի տօքթ. Էֆէլիքիա՝ կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ իտարէխանէտէ պուլընմագտա օլտըղը սըրատա, Տուչօվա նամ մահալլին գայմագամընտան պիր թէլէկրաֆ ալըր։ Պու թէլէկրաֆտա Տուչօվատա գօլէրա զուհուր էյլէտիկի խապէր վէրիլտիկի հալտէ, պիր սաաթ սօնրա կէլէն տիկէր պիր թէլէկրաֆտա գօլէրանըն մահվ ու զայիլ օլմուշ օլտըղը պէյան գըլընտըղընտան, թահգիգաթ իճրասընա լիւզում կէօրիւլիւր։ Գօլէրանըն զուհուրընի միւթէակըպ մահվ ու զայիլ օլմասը նէ տէմէք օլտըղընը անլամագ պիր թահգիգաթ իւզէրինէ անլաշըլըր։

Մէկէր քէօյլիւլէր՝ գասապա ճիվարընտաքի ժարլայարտա օ վագթա գատար կէօրմէտիքլէրի պիր նէվ օթ պիթմիշ օլտուղընը կէօրիւպ, պու նէպաթա «գօլէրա» նամընը վէրմիշ, վէ քէյֆիյէթի գայմագամա տախի իխպար իթմիշ օլտըղընտան, գայմագամ տախի գօլէրա զուհուրընի անիտէ իխպար իթտիքտէն սօնրա «Գօլէրա» նամընտա պիր օթըն տախիլը գազատա նէշվ ու նիւմա պուլմասընտա խայրը մանէա վէրէմէյէրէք հէմէն մէզքիւր օթըն զուհուր էյլէմիշ օլտուղը եէրլէրտէն սէօքիւլմէսի հազգընտա էմր վէրմիշ, վէ քէօյլիւլէրին գազմա քիւրէք իլէ նէպաթը մէզքիւրէյի սէօքթիւքտէն սօնրա, գայմագամ՝ գօլէրանըն մահվ ու զայիլ օլտուղընա տաիր Պուգրէշէ պիր թէլէկրաֆ չէքմիշ տիր։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԻՃԱՏԻՅԷ ՄԷՔԹՈՒՊԻ

Տէրճը գըլընտա մաթպուամըզա կէօնտէրիլմիշ տիր.

Մուհարրիր էֆէնտի,

Իսքիւտարտա Իճատիյէ ճէհէթինտէ Էրմէնեան վէ Ներսէսեան մէքթէպ մուտիրլէրի պու կիւնլէրտէ մուհիմմ պիր մէսէլէ իլէ մէշղուլ պուլընմագտա տըրլար վէ պիր տուրլիւ իթթիֆագ բէյտա իտէմէյօրլար։

Իսքիւտարլը օլանլարա մալիւմ տիր քի, Թագրիպէն իքի այ մուգատտէմ Իճատիյէնին էն մէրքէզի մէվգիինտէ պուլունան գարագօլըն սըրասընտա պիր պիլինէ մութթասըլ 5 քեարկիր տիւքքեան ինչա օլունմագտա վէ պու կիւնլէրտէ տէ հէմէն խիթամ պուլմագտա տըր։ Պունլարըն ինչասընա սարֆ օլունան մէպլաղ՝ մալիւմ օլտըղը իւզրէ վագըֆլըյա Ներսէսեան էֆէնտիսինին հիմմէթ ու ղայրէթիյլէ թօբլանարագ վէ Գօչգունճէօղ քիլիսէսինէ հէտիյյէ օլունմագ իչիւն թէբրէ օլունմըշ մէպլաղ տըր քի, պու կիւնքի մուտիր էֆէնտիլէր՝ իչպու մէպլաղ իլէ միւլքէ պիր ֆաիտէ օլմագ իչիւն պու պինալարը ինչա իթթիրմիշ տիր։

Մումաիլէյհիմ էֆէնտիլէր պէյնինտէ ճէրէյան իտէն մէսէլէնին նէտէն իպարէթ օլտըղընը էյզահ իտէյիմ։

Մէզքիւր պինանըն պաշընտա մէյտանէ պիր թաշ վազ իտիլէճէք քի, պու ուսուլ ալէսսէվիյէ հէր միլլէթտէ վար տըր։ Իշտէ նէ՝ գատար վիճտանսըզ օլմալը քի, պէօյլէ մուգատտէս պիր մահալտէ պիր խայըրխահըն նամընը եատ իթմէքտէն թէրէտտիւտ իթմէլի։ Շիմտի մուտիրլէրին գըսմը ազէմի՝ օլ թաշըն իւսթիւնտէ «կալուած Երկսեռ վարժարանի» եազըլմագ արզուսընտա տըրլար։ Իճատիյէ ճիհէթինտէ Երկսեռ վարժարան տէյու մուտէմմա մէքթէպ պուլուտմիշ եօգ տըր։ Իճատիյէտէ օլան մէքթէպլէրին իսմի՝ Էրմէնեան և Ներսէսեան երկսեռ վարժարան տըր քի, պէօյլէճէ մէքթէպլէ մէզքիւրտէ տէ եազըլմըշ տըր։ Շիմտի մուտիրլէրին միւլահազաթը՝ մումաիլէյհիմա իքի խայըրխահ զէվաթըն իսիմլէրինի իթմէմէք տիր։ Պունտա քէնտիլէրինէ նէ մէնֆաաթ հասըլ օլտըղընը պիր տուրլիւ թաավվուր իտէմէյօրըմ։ Ներսէսեան էֆէնտի՝ վագըֆլըյա մէքթէպը մէզպուրը մէյտանա կէթիրմիշ վէ պունըն ուղրունտա 3-4000 լիրա մէսարիֆ իթմիշ, վէ Էրմէնեան տա 3-400 լիրա վէրէրէք մէքթէպտէ իսմի պուլընմագ հագգընտան պուլընմըշ տըր։ Պու խայըրխահ իքի մուգատտըմ մումաիլէյհիմա էֆէնտիլէր մէքթէպը մէզպուրը քէնտի իսիմլէրի իլէ «Երմէնեան վէ Ներսէսեան» եատ իթմիշլէր տիր։

Միւլէթիմիզտէ էյլիք վէ ֆէտաքեարլըղըն ազ զէման գարֆընտա խաթըրլարտան չըգմասը չայանը թէէսսիւֆ պիր հալ տըր։ Ագանըզ հըսսիյաթա մալիք օլան պիր քիմսէ իչիւն պունտան զիյատէ նանքէօրլիւք վէ վիճտանսըզլըգ օլամազ։

Հէնուզ մէքթէպի մէզքիւր եաբըլմագտան, զէվալլը ֆուգարա միլլէթին չօճուգլարընը մէքթէպսիզ աօգաթլարտա թէրպիյէսինէ կէզմէքտէ օլտուգլարը նէ՞ գատար չաբուգ ունուտուլուր. Շիմտիքի մուտիրլէրին աճապա հանկըսը 3-4000 լիրայա մուգապիլ պու պինա իչիւն 3-4 բարա սարֆ իտէյօր։ Հէնուզ եէնի ինչա օլունան օլ պինալար իչիւն սարֆ օլունան մէպլաղ պիլէ Ներսէսեան կիւլի պիր ֆէտաքեարըն հիմմէթ ու ղայրէթիյլէ ճէմ օլունմըշ օլտըղընը քի՞մ ինքեար իտէպիլիր, վէ զաննիտէրիզ քի «կալուած Երմէնեան եւ Ներսէսեան վարժարանաց» եազըլտըղընտա, պու պինալարըն մումաիլէյհիմա էֆէնտիլէր թարաֆընտան ինչա օլունմըշ օլտըղը իլմա իտէր պիր մանիա հասըլ տէյիլ տիր։

Թուղթէցիլէր նամընա րէճա վէ խաթիրհամ իտէրիզ քի, մուտիր էֆէնտիլէր թալիզը իսթիզամէթի թէրք իթմէյիպ հագգըմըզը իճրա իթսինլէր։

Իճատիյէ 16 հոկտ. 1892

)(87)(

303 ՆՈՄԷՐՕԼԸ ՎԱԳՕՆ

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ
ԺՈՒԼ ՄԱՌԻ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ
ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

«Պիր տէ հէման օ սըրատա իշիտթիմ քի, Կէօրէնին գարըսը քէնտիսինի սէվմէյօր իմիշ, պունլարըն իզտիվաճը մէնֆաաթա մուպթէնի իմիշ, վէ Մառի-Լուիզ պիր իքի սէնէտէն պէրու Մ. տը Թէժունառըն մանթօնէսի իմիշ։

«Ժան Կէօրէ իլէ Մորտիվալըն՝ պանգատա թէրագգը վէ թէֆէյյուզ իթթիքլէրի՝ պու չէյէ համլ օլունըյօր իմիշ։

—Պու պիր իֆթիրա տըր, —տէտի Անտրէա տուչարը թէաճճիւպ օլմուշ կէօրինէրէք։—Ֆիլհագիգա խաթըրըմա կէլիյօր, Կէօրէ՝ քէնտիսինէ վագը օլան թէհտիտլէրիմտէն սօնրա պու չայիալարը տա պէն նէչր իթմիշիմ զաննըյլա պու նօգթայա հազգընտա պանա պիր թագըմ չէյլէր սէօյլէյօր իթթի իտի։ Էկէր Մառի-Լուիզին պիր աչըգը վար իսէ՝ Մ. տը Թէժունառ տէյիլ տիր։

—Պունա էմի՞ն միսինիզ։

—Էմինիմ։

—Նէ՞ պիլիրսինիզ վար տըր։

—Պէնիմ գօճամ ալէյտա իթմէքտիրմին պէնիմլէ էվլէնտի։ Պու կիւնքի կիւն պէնի սէվիյօր։

Պու սէօզլէրին իւզէրինէ Լիւպէրսագ հիտտէթ կէօսթէրէնէք՝ Անտրէա աչըգընը թէսքին իթմէք իչիւն,

—Սիզէ նէ՞ ֆարգ. սիզ պէնտէն չիւպհէ իտէ՞րմիսինիզ.

Լիւպէրսագ պու իթթիֆաթտան միւթէմէլ օլարագ հիքեայէսինէ տէվամ իլէ տէտի քի,

—Հէր նէ օլսա, հէր քէս կիպի պէն տէ էօյլէ զաննըթ իթթիմ, վէ Կէօրէնին էթրաֆընտա տէվէրան իտէն նամուսսըզճա չայիալարը իմզասըզ մէքթուպլարլա պէն քէնտիսինէ խապէր վէրտիմ...

—Մազպէտինիզ նէ՞ իտի.

—Անլամա՞յօրմըսընըզ. Եվվէլա անըն րիֆահ ու սաատէթինի մահվ իթմէք, վէ սանիեն գաթէն պէրպատ օլմուշ օլան ըրզ ու նամուսընա թէճավիւզ էյլէմէք մագսատընտա իտիմ, զիրա հէր քէս՝ Մ. տը Թէժունառըն Մառի-Լուիզէ ճարի օլան մուհապպէթինի գօճասը Կէօրէնին մալիւմաթ վէ միւսաատէսի օլտըղը զաննըյլա պուլունըյօր իտի։

«Սիզին ինթիգամ ալմագ իսթէտիքլէրինիզ վէ պիր կիւն սիզտէն սէվմէտիքի իչիւն նէֆրէթ իթթիկիմ օ ատամըն րիֆահ ու սաատէթինի պունտան ալէա նա՞սըլ մահվ իտէպիլիր իտիմ, քէնտիսինի պունտան ալէա նա՞սըլ պէրպատ իտէպիլիր իտիմ. Էլհասըլ սանտըղընը սօյմագտան վէ պու սըրգաթլա քէնտիսինի իթհամ իթթիրմէքտէն ալէա նա՞սըլ ինթիգամըմըզ ալապիլիր իտիմ...

«Պու չէյ խաթըրըմա տիւշինճէ իճրասընա հազըրլանտըմ վէ պիր գաչ կիւն սօնրա պու թէսավվուրըն խայալի միւչքիլ օլմագտան չըգտըղընը կէօրտիւմ։

«Պանգանըն ուսուլ ու ատէթլէրի նէ օլտըղընը չապուճագ անլատըմ վէ գասատա պէօյլէ պիր մէպլաղ պուլունտըղը վագթ Պէժօ վէ Պրինեօլէ նամընտա իքի պէքճինին պիր օտատա վէ խուսուսի պինէֆա գասայը պուլունտուղը օտատա էօյրէնտիմ։

—Թամ պէօյլէ տիր, —տէտի Անտրէա քի, պիր տավլա սուլումուան Բարիզին հէր թարաֆընտա հէնուզ հէր քէսին տիլինտէ տէվէրան իտէն պիր ֆաճիանըն թաֆսիլաթլարընը քէմալը տիգգաթլա տինլէյօր իտի։

—Պու պէքճիլէրին պիրիսի տօսթ օլմագլըղըմ իչաբ իթթի. Պրինեօլէյի ինթիխապ իթթիմ. նիչին. չիւնքի բէք կիւզէլ վէ բէք ճիվէլի պիր գարըսը վար իտի. մէրգումէ իլէ տէ չաբուճագ միւնասէպէթ բէյտա իթթիմ վէ օ ֆամիլեանըն սըրըրլարընա անիտէ ակահ օլտում։

«Մատամ Պրինեօլէտէքի խուտպէսէնտլիք, սիւս վէ բահալը խայաթ արզուսունա տա զիյատէ գուվվէթ ու մէթանէթ վէրմէք իչիւն չօգ զահմէթ չէքմէտիմ, զաթէն գալպի հէպ պու հըսս վէ արզուլարըյլա մէչհուն իտի։

«Պախուսուս մէզքիւր հըսս ու արզուլար սայէսինտէ գօճասընըն եանընտա եաբանճըլաշմըշ իտի։

«Արասը չօգ կէչմէյիպ Պրինեօլէնին էօմրիւ ճէհէննէմէ տէօնտիւ. գարըսընըն ալէա պիր էօմրէ լայըգ օլտըղընը մէրգումէյէ պէյան իլէ պու էօմրիւն բէք բահալը վէ սէֆահաթլը պիր էօմր իտուկինի նազլ ու թարիֆ իթթիկիմտէն, գարըսը՝ պունտան թահրիք ու իղվա օլունարագ վէ խայալաթա տալարագ գօճասընտան տայիմա բարա իսթէր վէ մէրգումըն ֆագրը հալինի նիւզլինէ վուրուր իտի։

«Պրինեօլէ կէվչէք վէ ճավաչ թապիաթլը պիր ատամ իտի։

«Պրինեօլէնին գարըսը Ժիւլիէթ՝ քէնտիսինին միւթէմատիէն բարա իսթէմէսիյլէ գօճասընըն զիհնինտէ վիւճուտ պուլան թէրագգըյաթտան պէնի խապէրտար իտէր, վէ լաքին պունա տաիր սէօյլէտիկի սէօզլէրէ նէ տէրէճէ պէօյլէ ճէհէննէմիյէթ վէրտիկինի խաթըր ու խայալընտան պիլէ կէչիրմէզ իտի։

«Պրինեօլէ նէ եաբաճաղընը պիլմէտիկինտէն չաշըրմըշ իտի։

«Զավալլը ատամ գարըսընը չօգ սէվէր իտի, ինթիմալ քի պէնիմ սիզի սէվտիկիմ գատար սէվէր իտի, չիւնքի մէրգումէնին մուհապպէթինի եէնիտէն գազանմագ իչիւն պէնիմ թէքլիֆլէրիմի տինլէմէքտէն գօրգմատը վէ պու մուհապպէթի մուհաֆազա իթմէք իչիւն պիր ճինայէթ իճրասընտան պիլէ չէքինմէզտի։

«Պրինեօլէնին պէնի տինլէմէկէ հազըր վէ միւհէյյա օլտըղընը անլատըղըմտա անտըմլա իթմէք իչիւն ֆըրսաթ գօլլատըմ վէ նիհայէթ պիլտիրտիմ։

«Աչ վագթտան սըրատաչ տա օլտուգ։

«Կիւնիւն պիրինտէ մէրգումը բէք մահզուն վէ միւքէտտէր կէօրտիւմ. իլք ագչամը Ժիւլիէթ՝ թէհտիտ գալգըշարագ, էկէր քէնտիսինի զէնկին իթմէզսէ նիհայէթ պըրագըպ սավուշաճաղընը պէյան իթմիշ իմիշ. Պունը իւթթիրիկիմտէ Պրինեօլէյէ աչըլտըմ...

«Բէնտի աստամըման էմին իտիմ. արթըգ չիւպհէ վէ թէրէտտիւտ եօգ իտի. ճէպիմտէն պիր ավուճ ալթուն չըգարտըղըմ վագթ կէօզլէրինին բարլատըղընը չօգտան կէօրիւյօր իտիմ. կէօյա ալթունլարը ալմագ իսթէտիկինտէն էլլէրի աչըլըրտը իտի. Պէնճէ արթըգ հիչ չիւպհէ եօգ իտի. օ ատամտա սէրվէթ գազանմագ իչիւն իչ տուչիւնճէսի ազ ու ֆէթանէթ օլմատըղընտան, սըրգաթ իճրասընը թէսավվուր իթմիշ իտի։ Մատամ քի Ժիւլիէթ բարա իսթէյօր իտի, հէր նէ օլուրսա օլսուն մէրգումէ՝ պու արզուսընա նայիլ օլարագ էլինէ բարա կէչէճէք իտի

(Տէվ-դ)

ՀՈՎՈՒԱԿԱՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Դարուս նիւթապաշտական գաղափարներու չնորհիւ մեր մէջ եւս կրօնքն իր նպատակէն կը շեղի եւ անկրօնութիւնն հետզհետէ մուտ կը գտնէ. եկեղեցականութիւնն գրեթէ կորնցուցած է իր ներքին բարոյական զօրութիւնը. պաշտաման վայրերը դատարկ կը մնան եւ սակաւ պիտի գայ թերեւս այն օրը որ այլ եւս Հայ հոգեւորականութիւնը ամուրի թէ ամուսնացեալ, ա՛լ անկարող պիտի ըլլայ ժողովրդին պէտքերը գոհացնել։ Մինչ ամեն ճշմարիտ Հայու սիրտ ու միտք կ՚ալեկոծի, երկիւղալի ապագան՝ իբր անբուժելի ցաւ կը մաշէ սրտերը, մինչ եկեղեցականաց կազմակերպութիւն՝ կեանքի հիմնական բարեփոխումի կը կարօտի, Հովուական Աստուածաբանութիւնն իբր ցնցական ու կենսական բալասան կուգայ թմրած հոգիները զարթեցնել. Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ անձնուէր մշակներէն մինն հրապարակ կը նետէ այդ աշխատասիրութիւնն, նպատակ ունենալով բարոյական վսեմ շինութիւն մը որուն կը ձգտի Քրիստոնէական խանդավառութեամբ։

Մուրատեանց Սրբազան որ 1872էն Հայ կրօնի, Եկեղեցիի եւ Հայ լեզուի սիրով վառուած, մեր Ս. Եկեղեցւոյ եւ ազգի օգուտը կը բացատրէր իր եկեղեցական հեղինակաւոր պատմութեամբ, հիմա աննման հաւաքով մը, սահուն գրչով մը, գրէ՛ զոր կարծես նուիրական մելանի մէջ թաթխած է, կը նկարէ ելեքտրական ցնցում մը տալ քարացած խիղճերու։

Հովուական Աստուածաբանութեան հեղինակն՝ սնած աւետարանական վսեմ գաղափարներով, հոգին պարուրուած Քրիստոնէական—բարոյական սկզբունքներով, կրօնական լուսով, յուսով ու սիրով կը ներշնչէ եւ կ՚ոգեւորէ սրտերը, կը պարզէ կրօնական հոգեբանութիւնը, այնպիսի ջերմեռանդութեամբ իմաստասիրական ու աստուածաբանական գրուածներով, որոց մէջ կզգաս թէ՝ սարօրինապէս ճոխ ու խորունկ հոգի մը կայ կրօնական ծծութեամբ լի, ոգի մը՝ կրօնական ուսումնասիրութեանց համար, որոց վրայ միշտ դրոշմուած կայ նաեւ Առաքելական Եկեղեցւոյ ուղղութեան համաձայն իր ստացած քահանայի դաստիարակութիւնը։

Հովուական Աստուածաբանութեան մէջ, Գեր. Մելքիսեդեկ Սրբազան կուսուցանէ հովիւներու իրենց պարտքերն, անոնց ընկերական կամ յարաբերական կենաց, հովուական, վարչական կամ պաշտօնական կեանքի վրայ կը խօսի, այն հոգեշահ, սրտագրաւ ձայնիւ, որ միայն յատուկ է ձայնն Օրհնեալ Խաչին վրայ սրած Եկեղեցականի մը. Կը պարզէ թէ ի՛նչ է կրօնքի կոչումը, ի՛նչ է եկեղեցական պաշտօնէի կոչումը, կը բացատրէ պաշտօնէութեան վսեմութիւնը, ազդելու, քարոզելու եւ հովուելու եղանակը, թէ ի՛նչ կերպով պարտին Աւետարանի ճշմարտութիւններն սերմանել, աճել եւ ուսուցանել Իսէականին Ս. Խօսքը, ո՛րպիսի զգացումներով, ի՛նչ սրտով, ի՛նչ հոգիով. եւ հովիւներու գործունէութիւնն գիւցազնութիւն ճանչնալով, կը յարէ թէ «ամեն հովիւներ պարտին լինել գիւցազուններ, վասն զի Քրիստոնէութիւնն արդէն գիւցազնութիւն է ժողովրդականաց կամ աշխարհականաց մէջ»։

Հովուական Աստուածաբանութիւնն թէեւ առ հասարակ եկեղեցականաց եւ կղերականութեան փափաքողներու համար պատրաստուած է, այլ իր մէջ կը բովանդակէ այնպիսի խրատներ, այն տեսակ աստուածաբանական խնդիրներ, որք ամեն ընթերցողներու կրնան շատ օգտակար ըլլալ, ինչպէս Գեր. հեղինակն ալ կըսէ իր յառաջաբանին մէջ, թէ կան Քրիստոնէական պարտքեր, որք իրարմէ անբաժան են թէ՛ հովուին եւ թէ՛ հօտին համար։

«Հովուական Աստուածաբանութիւն»ն ամբողջովին կարդալէ վերջ կարելի չէ առանց յափշտակութեան աղաղակի գոչել զայն եւ չհիանալ Մելքիսեդեկ Արքեպիսկոպոսի տաղանդին, Աստուածաբանական, բարոյագիտական խորին հմտութեան, նմանապէս այն զուտ հայկական ճոխ ու ճկուն, մեղրածոր եւ ներդաշնակ լեզուին վրայ որ միտք ու սիրտ կը գրաւէ։

Մենք այնպէս կը հաւատանք թէ Հ. Աստուածաբանութեան հեղինակը երբ Եկեղեցիի օրէնքներն ու աւանդութիւնները կը պատմէ, կրօնի կոչումը կուսուցանէ, կրօնականաց պարտքերը կը յիշեցնէ, խօսելով իր սրտի խորքերէն, շարժելով մեր սրտերու խորագոյն թելերը եւ թափանցելով մինչեւ ներքնագոյն հոգիին պիտի յաջողի նորեկներուն տալ իրենց պաշտօնի գիտակցութիւնը եւ թոյլ հոգեւորականութեան մէջ եւս արծարծել ներքին բարոյական զօրութիւն մը, ինչպէս վառ եւ անվթար կը մնայ իր հոգիին մէջ եւս տոհմային խորանը։

Վահրամ Մաճինեան

ՏԵՐԵՒՆ ԱԶԱԶՈՒՆ

Ի թեւս հողմոյ խօլ թըռիչներ առնունայ.
Անկեալ յերկիր՝ մերթ եւ յերկին վերանայ.
Ածի ընդ քարշ ծառոյն անխնամ այդ թառնիկ,
Վաղաթառամ քան զիւր ընկերս երանիկ։

Սնա՛ք տերեւն, ուժգին հողմոյ խաղալիք,
Նըւաղեալ հուսկ անկանի՛ ծով, զոր ալիք
Կոծելն անդուլ՝ իսկ հէքն ի կար իւր յատին
Մրփայ ի ջուրս՝ լեալ ապաստան յիւր հոգին։

Օդոյ մէջէն թռչնիկն անցնէր թեւաբաց.
Տեսաւ տերեւն, յիշեց զարունն ու գըթաց.
Ցիշեց թէ ինքն ի նմա գաղրած էր երբեմն.
Ի նմա երգած էր երգ սիրոյ, զիւր եղեմն։

Առաւ կտցովն եւ գնաց փորել գերեզման,
Թաղեց զայն անդ, փակեց փոսն ալ բերան,
Եւ դողդոջուն թեւովք դէպ յիս մերձեցաւ՝
Երգել յունկն իմ զգցեա սրտին դառն ըղցաւ։

Հարցի նըմա. Օդոյ դչխո՛յգ բարեկիր,
Առ ի՞նչ ծովէն հաներ գըթով զայն յերկիր—
«Բան մի ըստոյգ, քանզի կամիս, քեզ ըսեմ.
Ընդ քողով է արտաքոյ քուն վըսեմ...»

ՆԻՏԵՐԳԷ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Թէֆթիշը առքէրի գօմիսիօնը ազասի ազասընտան Գաճը Սէֆիտ վէ Գաճը Սիյահ իսթիհքեամաթը միւֆէթթիշի միւթէհայյիզանը ֆէրիգանը քիրամտան տէվլ. Ասաֆ բաշա հազրէթլէրինէ՝ վըսւմ վէ ճէլիլէթլինէ մէալի րիւթպէլի սամիյէի միւշիրի,

Էտիրնէ վիլայէթի տէֆթէրտարըղը՝ Իզմիր վիլայէթի տէֆթէրտարը սաատլի Գալիպ պէյ հազրէթլէրինէ,

Իզմիր վիլայէթի տէֆթէրտարըղը՝ Էտիրնէ վիլայէթի տէֆթէրտարը սաատ. Րէֆիգ պէյ հազրէթլէրինէ,

Սուրիա վիլայէթի տէֆթէրտարըղը՝ Եանեա վիլայէթի տէֆթէրտարը իզզ. Նիյազի էֆ.յէ,

Ջիգակօ փալըրի չէհպէնտէրլիկի՝ Գօնսթանթին Սարաֆ էֆ.յէ,

Եանեա վիլայէթի տէֆթէրտարըղը՝ Հալէպ վիլայէթի տէֆթէրտարը սալըս սանի. Նէճիպ պէյէ,

Մանասթըր վիլայէթի տէֆթէրտարըղը՝ Խարբութ տէֆթէրտարը իզզ. Պէհա պէյէ,

Խարբութ վիլայէթի տէֆթէրտարըղը՝ Պիթլիս տէֆթէրտարը սալըս իզզ. Մուսթաֆա էֆ.յէ,

Սիվաս վիլայէթի խութիւաֆ մահքէմէսի միւտտաիի ումումիլիկի՝ Ատանա վիլայէթի պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի րէիսի Հիւսէյին Եահեա էֆ.յէ,

Տաիրէի մէզքիւրէ րիյասէթի՝ Գաստամօնի վիլայէթի մէրքէզ պիտայէթ մահքէմէսի միւտտաիի ումումի մուավինի Նիյմէթուլլահ էֆ.յէ,

Մահքէմէի մէզքիւրէ միւտտաիի ումումի մուավինլիկի՝ Հօրան սանճաղը միւտտաիի ումումի մուավինի սապըգ Նէճմէտտին էֆ.յէ,

Սէմլինտէ միւճէտտէտէն թէէսիս օլընան փալըրի չէհպէնտէրլիք՝ Մաճառիսթան չըմէնտըֆէր իտարէսի միւտիրի միւթէպէրանը մահալլիյէտէն Բօլ Շրվիմէր էֆ.յէ,

Նիւ-Եօրգ չէհպէնտէր վէքալէթի՝ ումուրը չէհպէնտէրի գալէմի խիւլաֆաասընտան րիֆ. Մէհմէտ Ֆուատ պէյէ թէվճիհ պույրըլմըշ տըր։

* *

Թախլիսը ճան վէ իթֆաի հարիգ էմրինտէ զայրէթլէրի միւշահէտ օլան Մազրիգօյ զապըթթա միւտիրի եիւզպաշը Էօմէր վէ բօլիս Ահմէտ վէ թէլէկրաֆ միւտիրի Սապիթ վէ աթաշիօն միւտիրի Զօպանեան Մկրտիչ վէ գօնտուքթէօր Մարգօ էֆ.լէրէ՝ Թախլիսիյէ (Ճան Գուրթարան) միտալեասը իհսան պույրըլմըշ տըր։

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Աթինա սէֆիրի սապըգ Ղալիպ պէյ հազրէթլէրինէ մահիյէ 3333, Խումս սանճաղը միւթէսարրըֆը սապըգ Ֆէրիտ բաշայա 1666, Տէտէ Ադաճ սանճաղը միւթէսարրըֆը սապըգ Պէհաէտտին պէյ հազրէթլէրինէ 1500, Եէմէն մէքթուպիի սապըգը Ղալիպ պէյէ 875 վէ Եէմէն բուսդամաթ նազըրը սապըգը Մէհմէտ Շիւքրի էֆ.յէ 1500 ղըր. մաաշ դուլիյէթ մաաշը (թախսիսի խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ սատըր իւմիշ տիր։

—Րօմա սէֆարէթի պաշ քեաթիպի Պէհա պէյէ Ֆրանսա տէվլէթի թարաֆընտան 5ինճի րիւթպէ Լէժիօն տ՚Օնէօր նիշանը իիթա գըլընմըշ տըր։

—Սէլանիկտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ինկիլթէրրանըն Գաճը Սէֆիտ տօնանմասը կէչէն ճումաա կիւնիւ Սէլանիք լիմանընա վիւրուտ իտէրէք Թօփլար ենտախթըլյա գալէյի սէլամլամըշ վէ գալէէն միւգաբէլէ օլընմըշ տըր։

—Իրան սէֆիրի Խալէտուլլահ Խան հազրէթլէրի՝ Եըվէլքի կիւն Պէօյիւքտէրէտէն Սէմաֆօլտա Ծըդալ օղլընտաքի սէֆարէթխանէյէ նագլ իթմիշ տիր։

Րուսիա սէֆիրի՝ պու կիւն, վէ Աւսթրիա սէֆիրի տախի եարըն Գօզագ իչինտէն Պէյօղլընտաքի սէֆարէթխանէլէրէ նագլ իտէճէքլէր տիր։

—Թիւթիւն չիֆթճիլէրինին Րէժի հազգընտա վէրմիշ օլտըղը լայիհասընա ճէվապէն Րէժի իտարէսինին իթթա էյլէտիկի ճէվապ վէ իցզահաթը թէտգիգէ մէմուրէն միւզատտէմա Մալիյէ նէզարէթինտէ պիր գոմիսիօն թէշէքքիւլ իթմիկի խապէր ալընմըշ իտի։

Մէզքիւր գոմիսիօնըն իճրա էյլէմիշ օլտըղը թէտգիգաթ իլէ օլպապտէ թանզիմ գըլընան լայիհայը պիր գաթ տախա նազարը տիգգաթա ալարագ օնա կէօրէ պիր գարար վէրիլմէք իւզրէ էվվէլքի կիւն տախի Մալիյէ նէզարէթինտէ Մալիյէ նազըրը Նազիֆ էֆ. հազրէթլէրինին թահթը րիյասէթլէրինտէ Մէճլիսը Մալիյէ րէիսի Իպրահիմ էֆ. վէ Օրման վէ Մէատին միւտիրը ումումիսի Գույումճեան Պետրոս էֆ. հազրէթլէրի, Պանգը Օսմանի միւտիրը ումումիսի Սըր Էտկար Վինսընթ վէ Րէժի միւտիրի Մ. Ֆօրնիէտէն միւրէքքէպ պիր գոմիսիօն մախսուս իճթիմա իտէրէք իճրայի միւզագէրաթ իթմիշ, վէ պազըլէրի միւզագէրաթ եարընքի սալը կիւնինէ թալիգ գըլընմըշ տըր։

—Եվրօբայի կէչէն սէնէ ճէլպ իտիլէրէք վիլայաթը Շահանէյէ կէօնտէրիլմիշ վէ օրաճա թէրագգըի զըրաաթը արզու իտէն չիֆթճիլէրէ թէվզի իտիլմիշ օլան Թօխումլըգ հալապալաթըն պու սէնէ ալընան մահսուլաթընտան պիրէր միգտար նիւմունէսինին Ցէրսաատէթէ իրսալի օլպապտագի էվամիրը մախսուսէ իճապընտան պույրըլմըշ օլմաղլա, պու տէֆա Էտիրնէ, Սէլանիք, Պրուսա վէ Ատանա վիլայէթլէրինտէն թիճարէթ նէզարէթինէ կէօնտէրիլէն նիւմունէլէր՝ մահզուրը հազրէթը Բատիշահի օլմագ իւզրէ էվվէլքի կիւն նէզարէթը միւշարէլէյհաաան Մապէյն պաշ քիթապէթինէ թագտիմ գըլընմըշ տըր։

—Խալգալը զըրաաթ նիւմունէ չիֆթլիկինտէ էն պէրէքէթլի մահսուլար եէթիշտիրիլմէք մագսատիյլէ թիճարէթ նէզարէթինէճէ Դէր թարաֆտան հուլուսալթը միւթէնէվվիյա կէթիրթտիրիլմիշ օլտըղը կիպի, պու տէֆա տախի Պրուսանըն բէք պէրէքէթլի օլան Էմիր Տաղը պուղտայընտան մըգտարը քեաֆի թօխումլըգ ճէլպի իլէ մէզքիւր չիֆթլիկին միւտիրիյէթինէ իրսալ գըլընմըշ տըր։

—Սթրամթի նամընտա մէշհուր պիր գայըգճընըն իզմիրտէն Տէրսաատէյէ կէլէրէք Պէյօղլու վէ Գալաթա ճիհէթլէրինտէ գայըգ մէճրայէ սիւրմէքտէ օլտըղը գապըլթաճա խապէր ալընմագլա, մէրգումը տախի Պէյօղլունտա տէրտէսթ օլընարագ Լըզըրինտէն պիր խայըը գայըգ մէճրայէ զուհուր էյլէտիկի կիպի, Ալթընճը տաիրէ ճիվարընտա գեաին խանէսինտէ տախի պիր խայըը գայըգճըն ալէթլէրի պուլունմըշ, վէ գարըսընըն իւզերինտէ տախի քէզալիք գայըգ աչէ զուհուր իթմիշ տիր։

Մէրգում Սթրամթինին գայըգ ազչէ սիւրիւճիւլիկինտէ իսթիխտամ իթթիկի Եօրկի նամընտա պիրիսի տախի տէրտէսթ իտիլմիշ տիր.

—Աստաբազարը պիտայէթ մահքէմէսի միւտտաիի ումումի մուավինլիկի վէքալէթինի իյֆա իթմէքտէ օլան զապըթթա եիւզպաշըը Մուսթաֆա էֆ.նին խիլաֆը նիզամ պազը աճվալը ճիւրմէթը թէհագգուգ իթմէսի, հազգընտա մուամէլէի գանունիյէնին իճրասը իգթիզայի ֆաաը՝ մէրճիի ալիսինտէն իշաապ իտէնլէրէ իշար օլընմըշ տըր։

—Խատքէօյ ճիվարընտա Սիւտլիւճէտէ չօճուգլար պէյնինտէ պօղմաճա եօգուշիւրիւլիւկինին չու արալըգ շիտտէթլէ իճրաի հիւքմ իթմէքտէ օլմասընտան տօլայը իճապ իտէն թէտապիրը սըհհիյէնին իթթիխազը իչիւն մահալը մէզքիւրէ պիր սըհհիյէ միւֆէթթիշի կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Պէյօղլունտա Ագա-Համամը ճիվարընտա միւճէտտէտէն ինշա օլընան Րում գըլըսը մէքթէպինին րէսմը քիւշատը էվվէլքի կիւն իճրա գըլընըպ, րէսմը մէզքիւրտէ Րում Պաթրիգի Նէօֆիթօս էֆ. հազրէթլէրի Րուսիա վէ Եունան սէֆիրլէրի, Եունան գօնսօլօսը, մէթրօբօլիտլէր վէ էրքեան վէ գաթըն բէք չօգ Րում միւթէպէրանը, վէ Մեարիֆ նէզարէթի թարաֆընտան տախի նէզարէթը միւշարէլէյհա մէքթուպճուսը Սըրրը պէյ հազրէթլէրի հազըր պուլունմըշլար տըր։ Միւթէպէրանտէն Բախարի Նիգօլագի էֆ. Թիւրքճէ պիր նութգ իրատ իթմիշ, մէքթէպ թալէպէլէրի թարաֆընտան տախի նէզարէթը միւշարէլէյհէ իչիւն տուայը միւլուքեանէ օգունմըշ, վէ պու վէսիլէ իլէ ճիւմլէ թարաֆընտան "Բատիշահըմ չօգ եաշա„ տուասը նիտա օլունմըշ տըր։

—Թէատրօլը սըհհիյէ ճիւմլէսինտէն օլմագ իւզրէ մահալլէ արասընտագի բաշըվարը վէ քէմիք մաղազալարըյլա, տէրի, նիշասթա վէ քիրէչ ֆապրիգալարը իչիւն չէհրին խարիճինտէ միւնասիպ պիր մէվգը իթթիխազըյլա պունլարըն օրայա նագլը խուսուսընա Շէհր Էմանէթի ճէլիլէսինտէ գարար վէրիլէրէք Պազը Ալիյէ արզ օլընմըշ, վէ քէյֆիյէթին Շուրայի Տէվլէթէ թաճիլը միւզաքէրէսի պույրըլմըշ տըր։

—Էրզրումտան ալընան խուսուսի մալումաթա կէօրէ, չէհր տախիլինտէ միւթէատտիտ մէվգըլարտա էճզախանէլէր թէէսիս իլէ աթըրպա թայըն իտիլմիշ, վէ էհալիտէն կէլէրէք գէնկին ուֆագ պիր խասթալըղա տուչար օլան տէրհալ մուայէնէ իլմ թապիպլէրէ միւրաճաաթ իտէրէք մէճճանէն թէտավի օլընմագտա, (վէ իլաճլարը տախի մէճճանէն վէրիլմէքտէ պուլունմըշ տըր։

—Պիր գաչ կիւն էվվէլ Տէրգօս կէօլիւ ճիվարընտա Գուրկազ գարիյէսինտէ 10 գատըն թարլատա չալըշմագտա իքէն սիլահը 4 չախս կէլէրէք մէրգումէլէր իչինտէն Մարիյա նամընտա կիւզէլ պիր գըզը ալըպ կէօթիւրմիշլէր տիր։

—Եվվէլքի կիւն պիր Ինկիլիզ վափօրը՝ Րուսիանըն Քէրչ լիմանընտան կէլիպ Գավագտա Մաճառ գալէսի էօնիւնտէ տէմիրլէմիշ, վէ ազչամ տէմիր ալտըղը սըրատա տէմիր թարայարագ օրատա պուլընան տէնիզ ալթը թէլէկրաֆ թէլինի գըրմըշ օլմաղլա, Թէլէկրաֆ նէզարէթի մէզքիւր վափօրըն գաբտանը ալէյհինէ թազմինաթ տավասը իգամէ էյլէմիշ տիր։

Մուխապէրաթըն սիքքէ տէնիզ ալթը թէլի իլէ իճրա օլընմագ իւզրէ թէտապիրը լազըմէ պիլ իճրա մուխապէրաթ թահթը թէէմմինէ ալընմըշ տըր։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Գ. Գ. ԳԱԼԸՊՃԵԱՆԻ

ԲԱՆԱԼԻ ՕՍՄ. ԼԵԶՈՒԻ

Կամ

Համառօտ քերականութիւն Թուրք. Պարս. Արաբ. լեզուաց

Կը պարունակէ ամենէն գործնական դասերը Հայերէն բացատրութեամբ հանդերձ ճոխ հրահանգներով 4 ղրշ.

Կեդրոնատեղին է Զ. Թորոսեան գրատունն կ. Պոլիս Պաղչէ Գաբու թիւ 4. Հայ վարժարանաց տնօրէնք մէկ մի օրինակ նուէր կընդունին երբ գրով կը դիմեն նոյն գրատունը, միայն գաւառացիք բօսթաի ծախք վճարելով 1 ղշ.ի բուլ.

Գոհացուցիչ զեղջ ուղղակի դիմողներուն.

Այլ երկասիրութիւնք նոյն հեղինակին

Ուսուլը Հէճա վէ Գըրաաթ (Հեգաւան եւ ընթերցարան Օսմ. լեզուի. Հայերէն բացատրութեամբ) 1 ղրշ.

Այինէի Միւնշաաթ մուխթասար (Համառօտ նամականի ձեռագիր). 2 ղրշ.

Այինէի միւնշաաթ մուֆասսալ (Ընդարձակ նամականի տպագիր Թուրքերէն եւ Հայերէն տառերով). 12 ղրշ.

Միֆթահը Լիսանը Օսմանի (Ընդարձակ քերականութիւն Թուրք. Արաբ. Պարս. լեզուաց Հայերէն բացատրութեամբ). 10 ղրշ.

Րէհնիւմայի Էտէպիյաթը Թիւրքիյէ (Ուղեցոյց Թուրքերէն գրագիտութեան կամ Համաձայնութիւն Օսմ. լեզուի Հայերէն բացատրութեամբ). 2 ղրշ.

Ծիածէի միւնթախապէ (Ծաղկաքաղ հատուած ընտիր երկոց). 3 ղրշ.

Լուղաթը Օսմանիյէ վէ Էրմէնիյէ (Բառագիրք Թուրքերէնէ Հայերէն). 5 ղրշ.

10—4

16

ՔՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

ՀՐԱՊՈՒՐԻՉ ԿԻՆԸ

ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ

ՍԻՄԷՕՆ Ռ. ՃԷՕՄԼԷՔՃԵԱՆ

Մէկ ժամ սահեցաւ։

Այս միջոցին անծանօթը պահկեայ սենեկէն դուրս ելաւ, և առանց մարքիզէն առաջնորդուելու, ապարանքին բակը իջաւ։

Ձին, զայն տեսնելով, վրնջել սկսաւ այնպիսի աղմուկով, զոր, անշուշտ, յառաջ պիտի բերեն վերջին դատաստանի սոսկալի փողերը։

Իր ռնգունքէն դուրս ելլող կարմրագոյն ծուխը աւելի խիտ և աւելի փայլուն երեւցաւ,—առջեւի ոտներուն սպայտերը ուրախութենէն քաբայաստակին բաղխելով, աւելի կայծեր ցայտեցուց քան այն կայծերը, զորս կը խլէ դարբինին մուրճը սալին վրայ կարմրցած երկաթը ծեծելով։

Անծանօթը, առանց ասպանդակին դպչելու, մէկ ոստմամբ թամբին վրայ ցատկեց և ձին ուղղեց դէպ ի դուռը, զոր ծերունի սպասաւորը բացած էր միշտ դողալով։

Ռիշարի առջեւէն անցած ժամանակ, անծանօթ ձիաւորը ձեռքը քըսակը խօթեց ու երկաթուր ոսկի դրամ մը հանելով անկէ, ծերունւոյն ոտից առջեւ նետեց։

Այս վերջինը, որ ձիաւորին բրած նշանը տեսած չէր, փայլուն դըրամը նշմարելով և տարիքէն անդամալուծեալ իր անդամոց պրկման ներածին չափ շուտ գետնէն առնելով զայն, պապաջող ձայնով մը ըսաւ.

—Ձեր Մեծութիւնը ոսկեայ սկուտ մը կորոյս։

Անծանօթը չպատասխանեց։

Միայն խրոխտ նշան մը ըրաւ, որ այս կերպով կրնար թարգմանուիլ.

—Պահէ այս ոսկին, քեզի կը տամ զայն։

Ցետոյ ձին, որպէս թէ երկու գրգռիչ խթաններու հարուածը զգացած ըլլար, յառաջ անցաւ, և իւր արագ ու ծանր արշաւով, Սըրիգեի փողոցին տուները թնդացուց,—ինչպէս որ ըրած էր եկած ժամանակը։

Առաջին անկիւնէն ձի ու ձիաւոր անյայտ եղան իսկոյն։

Սակայն ծերունին Ռիշար մինակ մնացած էր, աչերն ու բերանը բաց, ձեռքը ունենալով ոսկեայ դրամը։

Ո՜սկի։

—Ոսկեայ սկո՛ւտ մը, սկուտ մը որ իր ծանրութենէն դատելով, պէտք էր առ նուազն 96 ոսկի արժէր։

Ո՛սկի, որ Քարնաք մարքիզին այս ապարանքին մէջ, ուր սովորաբար ստակի երես չէին տեսներ։

Ասի բարի Ռիշարին այնչափ անհաւանական կերեւար, որ հակառակ անհերքելի ակներեւութեան, չէր կարող հաւատալ այս անլուր գործին իրականութեան։

Սակայն ոսկեայ սկուտը հոն էր,—իր ձեռքը բռնած էր։ Անկարելի էր այլ եւս տարակուսիլ։

Ռիշար, իր առաջին պաշուլթենէն սթափելով, զանի քննել սկսաւ տըղու մը հետաքրքրութեամբ և ուրախութեամբ։

Բայց այս ուրախութիւնը իսկոյն տեղի տուաւ մի սոսկումի։

Այս ոսկեայ սկուտին վրայ նկարուած ձեւերը իրօք այլանդակ էին։

Այս տարօրինակ դրամին վրայ երբեք չէր տեսնուեր Ֆրանսայի թագաւորին պատկերը—թագ ի գլուխ և գաւազան ի ձեռին։

Այս լծանկգին մետաղէ ցոլացուցիչ մակերեւոյթին վրայ կայսեր կամ կայսրուհւոյն պատկերը նկարուած չէր։

Քանդակուած պատկերը երեւակայական խումբ մը կը ներկայացնէր, —օձի մարմնոյ անիմանալի ու խորհրդաւոր մի հիւսք։

Սողունը մարդուն անդամոց շուրջը գալարած էր օղակներ, Լաօքոնին(1) և իւր որդւոց իրենց անողոք կորուսթեան մէջ պարուանդող թենէսոսի օձերուն օղակներէն աւելի ճնշիչ։

Ասի գդուի՞չ թէ մահացուցիչ ճնշում մըն էր։

—Ոչ ոք գիտէր։

Փորագրչին մէկ անհեթեթ քմահաճոյքովը բնութեան օրէնքները վեր ի վայր շրջուած էին։

Օձին տափարակ գլուխը մարդուն բերանը կը վերջացնէր, և մարդկային դէմքը սողունին վերջին օղակներուն յարմարցուած էր։

Մարդն ու օձը, երկուքն ալ ճակատնուն վերայ տարօրինակ թագ մը ունէին, որ այս աշխարհի արքայական թագերուն բնաւ չէր նըմաներ։

Այս ոսկեայ սկուտէն գիւթական ճառագայթներ կը ցայտէին։

Պատկերները կարծես թէ անդիմադրելի կարկամութիւններէ կը շարժէին։

Կը կրկնեմք թէ Ռիշար վախցաւ։

—Եւ ի՞նչու չվախնար։

Կանխաւ դժոխոց դատապարտեալ տիրոջ մը այս ծերունի ծառան կրօնասէր էր, մինչեւ մոլեռանդութիւն,—ինչպէս որ կրօնասէր էին ժերգուիւտ և Լօտ մարքիզին աղջիկն ու տղան։

Ոսկեայ սկուտին տէր ըլլալը, զոր պատմեցինք այժմ, խռովիչ բան մը երեւցաւ իրեն։ Ուստի որոշեց իւր խիղճը հանդարտեցնելու համար, խորհուրդ հարցնել իր խոստովանահօր, որ երէցն էր մերձակայ ժողովրդապետութեան մը։

(Շարունակելի)

(1) Որդի Պրիամու, որ իր զաւակներովը երկու ահագին օձերէ խեղդուեցաւ։

ՏՈՒՑՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷԻ ՕՍՄԱՆԻՅԷ

Իլան

Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթը ճէլիլէսիյլէ Տուցունը Ումումիյէի Օսմանիյէ խառիճէսի պէյնինտէ վէրիլէն գարար իւզէրինէ Խիւտավէնտիկեար վիլայէթը ճէլիլէսի մէրքէզինտէ (Պրուսատա) թէշէքքիւլ խտէն գոմիսիօնը մախսուսատա հէյէթ իբէյք պէօճէյի Թօխումճըլարընըն իմթիհանլարը պիլիճրա , տէրէճէի էհլիյէթլէրինի միւլէյյին հէտայէրինէ Թաատիգնամէ իթա օլընաճագը կիպի, մէմալիքը էճնէպիյէտէն չահատէթնամէյի հաիզ օլանլարըն տախի հէտայէրինէքի չահատէթնամէլէրի Թաստիգ խուլէնաճէյի՝ ֆի 5 Էյլուլ (սեպտ.) սէնէ 308 Թարիխինտէ նէշր ու իլան օլընմըշ իտի ։ Պէր մուճիպը իլան իշպու 1308 սէնէսի Էյլուլընըն 13իւնճիւ կիւնիւնէ տէկին լի էճ լիւլ իմթիհան իճիւանամէ վէրլէն 28 նէֆէր Թօխումճըլարընըն՝ գոմիսիօնը մէզքիւր հուզուրընտա էքկեան էքկեան իմթիհանլարը պիլիճրա , 16 նէֆէրի խիրագը լիյագաթ էյլէմէլէրիյլէ, պուռնլարտան հանկիլէրինըն չահատէթնամէսի Թաստիգ իտիլիփ հանկըլարընըն հէտայէրինէ նէ՝ տէրէճէտէ Թաստիգնամէլէր վէրիլտիկի՝ պէր վէճհը զիր ալէլ էսամի Թէզգիր օլընըր ։

Էճնէպի չահատէթնամէսինի հաիզ օլուպ հէյէթը իմթիհանիյէճէ չահատէթնամէսի Թաստիգ գըլընան.

Իսմ	Մահալլը իգամէթի
Նուսուբեանչի	Կէմլէյիք

Պու իմթիհանամէ միւրաճաաթ խտուպ հէյէթը իմթիհանիյէճէ հէտայէրինէ 1ինճի տէրէճէտէ Թաստիգնամէ վէրիլէն .

Իսմ	Մահալլը իգամէթի
Ալէքսանտրօս Նէքիթա	Էտիրնէ

Պու իմթիհանամէ միւրաճաաթ խտուպ հէյէթը իմթիհանիյէճէ հէտայէրինէ 2ինճի տէրէճէտէ Թաստիգնամէ վէրիլէն .

Իսմ	Մահալլը իգամէթի
Եանի Պօտուրօղլու	Մըխալըճ տախիլինտէ Ապօլիօնտէ Ապօլիօնտա
Անաստաս Անանիատի	Կէյվէ տախիլինտէ Սարըաճը իսթին
Վասիլագի Եամանտագի	Մուտանիա տախիլինտէ Թըրիլեա
Դօչօ Ատանասագի	Թիմուրթաչ
Սթավրի Գարամիխալօղլու	Կէմլէյիք

Պու իմթիհանամէ միւրաճաաթ իտուպ հէյէթը իմթիհանիյէճէ հէտայէրինէ 3ինճի տէրէճէտէ Թաստիգնամէ վէրիլէն .

Իսմ	Մահալլը իգամէթի
Տիմիթրի Դըրճիլիա	Պրուսա
Բանայօթ Մէտարիֆօղլու	Թիմուրթաչ
Արօսթօլ Էսկիճիօղլու	Կէյվէ տախիլինտէ Սարըաճը իսթին
Կարապետ Արսէնեան	Պրուսա
Դօսթանթի Զէնիս	Իզմիր
Տիմօսթէն Տիգանտրօս	Պրուսա
Ալսըպէյզիգատէ Ազմի պէյ	Պրուսա
Տիմօսթէն Հէքիմօղլու	Թիմուրթաչ
Եանիօ Գարգօլի	Մըխալըճ

Պալէատէ մուհարրէր 28 նէֆէր Թօխումճըլարտան քիւթէլ իմթիհան չահատէթնամէ ախզըճա քէյաբ իմթիհագ իտէմէյէն պագը 12 նէֆէր Թօխումճըլարըն Թէքրար իճրաի իմթիհանլարը՝ սէնէի աթիյէյէ Թաալիգ խտիլմիշ օլտըղընտան, կէրէք պունլարըն վէ կէրէք գոմիսիօնը մախսուսա հուզուրընտա պիլիմթիհան Թաստիգնամէ ախզընը արզու իտէնլէրին հէյէթը իմթիհանիյէյէ զէմանը միւրաճաաթլարը իլէրիտէ պաշգաճա իլան օլընաճագ տըր։

15 Թէշրինը էվվէլ 308

3—2

ՄԽՍՐՈՎ ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ

ԲԱՌԱՐԱՆ

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ

ՀԱՅ-ԱՇԽԱՐՀԻԿ

ՄԵԾԱԴԻՐ 1100 ԵՐԵՍՆԵՐԷ ԲԱՂԿԱՑԵԱԼ

ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Գին 45 ղրուշ

Սոյն գեղատիպ եւ ստուար բառգիրքն որ 95 ղրուշի կը վաճառուէր , առհասարակ ազգային եւ ի մասնաւորի բարձրագոյն կարգի ուսանողաց դիւրամատչելի ընելու համար Հեղինակն այս եղական զոհողութիւնն ըրած է անչահասիրաբար ։

Կեդրոնատեղին է Պաղտատլեան գրատունը , ի Կ. Պոլիս , Սուլթան-Համամ փողոց , Թիւ 14 ։

Կը գտնուի նաեւ գրավաճառաց քով ։

3—2

ԹԻՒԹԻՒՆ ՐԷԺԻ ՇԻՐՔԷԹԻ

Իլան

Րէժի խտարէսինէ լիւզումը օլան 610, 610,000 ատէտ պանտրօլլարըն միւնագասըը՝ 1892 սէնէսի գըկտամպրինին 1/13ւնճիւ կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա ալըճափը. սաաթ 1տէ Րէժի խտարէսինին Դալաթատա միւտիրիյէթը ումումիյէ տաիրէսինտէ իճրա օլընաճագը, վէ մուխթէլիֆ նէվիլէրտէ պանտրօլ նիւմունէլէրի իլէ , միւնագասա չարթլարընը հավի բուսուլանըն պիրէր սուրէթի Թալէպ խտէնլէրէ միւտիրիյէթը ումումիյէ տաիրէսինտէն իթա գըլընաճագը իլան օլընըր ։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 29 հոկտ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	96—75
Օսմ. էսհամը աչըլտը	21—43
» » գարանտը	21—43
» » Սէրի Ա	54—1/2
» » » Բ	30—1/2
» » » Գ	22—1/8
Օթօման 1871	95—3/4
Օսմանլը Պանգասը	13—5/8
Րուսիա իսթիգրազը	106—
Մըսըր տուպ. մուլթթահըտէ	99—1/8
» իմթիյազլը	102—1/2
Տաիրէի Սանիյէի Մըսըր	97—1/4
Իօշիլա իսթիգրազը	105—
Պուլկար իսթիգրազը	85—1/2
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25—33.40

Բարիզ 29 հոկտ.

Ֆրանս. էսհ. 3 % ֆր.	098—92
» » 1½ %	106—10
Եէնի Օսմ. էսհամը աչըլտը	21—75
» » » գարանտը	21—70
Մէօզէիլէ	
Սէրի Բ.	30—25
» Գ.	22—32
Րումէլի չըմէնտըֆէրի	92—87
Օսմանի	375—
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	367—50
« Պանգասը	589—37
Գրէտի Լիօնէ	778—75
Գրէտի Ֆօնսիէ	1108—75
Ֆօնթուար տ'էսգօնթ	525—
Սիւվէյիշ ագսիօնը	2595—
Իթալիա էսհամը	92—05
Մըսըր ֆօնտ. մուլթթահըտէ	501—25
Բոյօռիթէ Թիւրք	—
Եունան 5 % 1879	331—25
Գամպիօ 3 այ վատէ	25—15

Վիէննա 29 հոկտ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	119—95
Րումէլի չըմէնտըֆէրի ֆր.	45—90
Օսմանլը Րէժի ագսիօնը	171—50

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն ագչ. գար.	23—32
» » » էն եիւքսէք	23—35
» » » էն աշաղը	23—32
Գու սապահ աչըլտը գ. ք.	23—34
Թահվիլաթը Օսմանիյէ	82—30
» » » էն եիւքսէք	82—30
» » » էն աշաղը	82—30
» » » աչըլտը գ. ք.	82—30
Սէրի Ա.	54—20
» Բ.	30—20
» Գ.	24—14
Րումէլի չըմէնտըֆէրի	93—37½
Ազչէ ֆաիզի	6—
Րէբօր Ղըչ.	—
Հէվալէսիզ »	—
Թասֆիյէ	18—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	8—02
Սթամպօլ Պանգասը	4—38
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	5—10
Րէժի ագսիօնը	16—14
Թրամվայ	6—07½

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղչ. տան	Ղըչ. Բէ
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	107—05
Մէթալիք »	98—20
Պէշլիք »	101—
Ալթըլըգ »	101—
Ինկիլիզ լիրասը	110—15
Ֆրանսըզ ալթունը	87—29
Բօլ	90—
Գրէմից ալթունը	51—15
Գարպօն գայմէսի	9—20

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	109—7/8
Բարիզ 3 այ վատէլի	92—82½

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՐԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

ճանիպը ալիսինտէն

(12) Մուհասէպաթ տաիրէսի 3իւնճի չիւպէսի միւտիրիյէթինտէն միւթէգաիտ սաատ. Մուսթաֆա էֆ.նին նիզամիյէ խազինէսինտէ 20466 ղչ. մաթլուպըընը Թէավիյէսինէ տաիր Հալէպ վիլայէթինէ եազըլան հէվալէնամէ գազաէն զայ օլտըղը ճիհէթլէ, հէր քիմին եէտինտէ կէչմիշ իսէ Թարիխը իլանտան 15 կիւնէ գատար Մուհասէպաթ տաիրէսի 3նճի չիւպէսինէ Թէսլիմ էյլէմէսի վէ խուլմէտիկի հալտէ զայտան տիկէրի Թէրգիմ ու իթա օլընաճագը, վէ մուախիրէն զուհուր խտէճէք օլուր իսէ ամէլ ու իթիպար օլընմայաճագը իլան օլընըր։ 3—3

* *
*

(13) Ասաքիրը Շահանէ մուայյէնաթը իչիւն նիզամիյէ էրզագ անպարընտա միւպայէա օլընաճագ օլան 125000 գըյէ չէքէրին պէհէր գըյէսի 103 բարատա Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ Թէշրինը էվվէլը Րումինին 21ինճի չարշէնպէհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէպ 22ինճի բէնճշէնպէհ կիւնիւ 100տէ 5 Թէնզիլ գապուլ խտիլէճէկինտէն , մէզքիւր չէքէրին իթասընա Թալիպ օլանլարըն՝ մազամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի ։ 3—3

Իսմաիլ աղէմ Բաստուրլրահու անրհի էֆէնտիսիյի հազրէթլէրի վագֆընտան Խօրասան գազասընտա Խալիտէ վագը օլուպ 3 սէնէլիք պէտէլաթը սապըգասը 120,500 ղչ.տան իպարէթ պուլընան Նէհր իւլ Իսմա իլէ Սօյլիք էնհարընըն 11 կիւնէ գատար գարարտատէ մուամէլաթը իճրա օլընմագ իւզրէ 308 սէնէսի Էյլուլընտան 311 սէնէսի աղօսթոսը նիհայէթինէ գատար 3 սէնէլիկինէ 102,500 ղչ.ա բէյ սիւրիւլտիկի՝ Պազատտա էվգաֆ մուհասէպէճիլիկինտէն վարիտ օլան 13 Թէշրինը էվվէլ սէնէ 308 Թարիխլի Թէլէկրաֆնամէտէ պէյան օլունմըշ օլտըղընտան, մահալը մէզքիւրէ միւ տիր գըլթա արսանըն բուալ հիսսէսի. Նազիֆ.

..71 ..2000.— Ֆէնէրտէ Թէվֆիգ Ճաֆէր մահալլէսինտէ Քիրէմիտ սօգաղընտա Մինգարիզատէ Ապտուլլահ էֆէնտի վագֆընտան պէրմուճիպը չար 136 գըրա 6 բարմագ պիր գըլթա արսանըն 5 հիսսէտէն 1 հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ.

..23..1167.— Ագսարայտա Ղուրէպա Հիւսէյին ազա մահալլէսինտէ չէքէրճի սօգաղընտա մէրհում Ահմէտ էֆ. վագֆընտան Թախմինէն վէ Թէրպիէն 235 մէթրօ պիր գըլթա արսանըն 6 հիսսէտէն 1 հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ.

. . 14, 16 . . 10002. — Թօբխանէտէ Այաս Բաշա մահալլէսինտէ Ջէչմէ Արգասը սօգաղընտա Թախմինէն վէ Թէրպիէն 91 մէթրօ արսատա մէչփի 3 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 7600 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիրպիրինէ մուլթթասըլ 2 պապ մէնզիլին սիւլիւս հիսսէսի. հաճի Օսման.

. . 29 . . 7500.— Գաբանը Տազիգտէ Խօճա Խալիլ Աթթար մահալլէսինտէ Իճատիյէ ճատտէսինտէ Ճիմշիտ Սիւլէյման չավուշ վագֆընտան Թախմինէն վէ Թէրպիէն 75 մէթրօ արսատա մէչփի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 22 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ նիմ քէարկիր պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Հիւսնի.

. . 13 . . 7252.—Ջէնկէլ գարիյէսինտէ Քէօբրիւ սօգաղընտա Սուլթան Ապտիւլ Համիտ Խան վագֆընտան Թախմինէն վէ Թէրպիէն 21940 մէթրօ տէրունինտէ 91 մէթրօ մահալտէ 2 պաղչէպան օտասը վէ 3 գույու 1 հավուզը միւշթէմիլ պիր գըլթա պօսթանըն 250 սէհիմտէն 18 սէհիմ 1 բուլ հիսսէսի . Նազիֆ ։

.. 13..6000.— Գաբանը Տազիգտէ Խօճա Խալիլ Աթթար մահալլէսինտէ Աթլամա Թաչ ճատտէսինտէ Հաճճէ Սալիհէ հանըմ վագֆընտան Թախմինէն վէ Թէրպիէն 68 մէթրօ արսատա մէչփի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 19 մէթրօ մաթպախ մահալի վէ 36 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Հիւսնի.

..5 ..6250.— Գում Գաբուտա Թավաշի Սիւլէյման աղա մահալլէսինտէ Սուլթանզիսի սօգաղընտա Քիւրքճիպաշը Սիւլէյման աղա վագֆընտան Թախմինէն վէ Թէրպիէն 68 մէթրօ արսատա մէչփի 4 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 45 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին բուալ հիսսէսի. Հաճի Հիւսէյին.

..50 ճէտիտ ..5000.— Իւսկիւտարտա Սէլամի Ալի էֆ. մահալլէսինտէ Տաշ Համամը գարաղօլխանէսի սօգաղընտա Մաթպախ Էմինի Էլհաճճ Սէլիմ աղա վագֆընտան Թախմինէն վէ Թէրպիէն 91 մէթրօ արսատա մէչփի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 1210 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. Հաճի Ահմէտ.

..24 ..5000.— Պալաթտա Հըզըր Չավուշ մահալլէսինտէ Եէնի սօգագտա Շէհիտ Մէհմէտ բաշա վագֆընտան Թախմինէն վէ Թէրպիէն 135 մէթրօ պիր գըլթա արսանըն պիւթիւնի . Հաճի Ահմէտ.

..10 ..4500.— Իւսկիւտարտա Մուրատ րէիս մահալլէսինտէ Քէօբրիւլիւ սօգաղընտա Սիւլէյման բաշա վագֆընտան Թախմինէն վէ Թէրպիէն 76 մէթրօ արսատա մէչփի պիր օտա վէ պիր գույու վէ 826 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին 3 բուալ հիսսէսի ։ Հաճի Մահմուտ ։

..39 ..41..4000.— Իւսկիւտարտա Իսմիյէ մահալլէսինտէ Սուլթանիյէ սօգաղընտա Սուլթան Օսման Խան վագֆընտան Թախմինէն վէ Թէրպիէն 136 մէթրօ արսատա մէչփի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 միւշթէրէք գույու վէ 152 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ 2 մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի Էմին աղա.

.. 17.. 4000.— Մէվլէվի խանէ գաբուսընտա Թէբտուս մահալլէսինտէ Եէնի Ջէչմէ սօգաղընտա աւարըզ վագֆընտան Թախմինէն վէ Թէրպիէն 76 մէթրօ արսատա մէչփի 2 օտա վէ 1 գույու վէ 152 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. Էօրիւճիւ Ահմէտ.

(1) Ճիւմլէլէրին պաշլարընտա իլք հիգատտա պուլընան բագգամլար՝ մահլիւլաթըն նիւմէրօլարընը վէ իքինճի հիզատա քիլէր գըյմէթը մուխամմէնէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր։

Գըյմէթը մուխամմէնէլէրինի հէր պիրինիւն ՄՊ-

Է.ՔՍԲՕՐ-ՖԷՐՊԱՆՏ

ԽՈՐԱՃԱԹ ԻՉԻՒՆ

ԱԼԷՄԱՆ ՖԱՊՐԻԳԱԼԱՐԸ ՇԻՐՔԷԹԻ

ԱՆՕՆԻՄ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ .— Տէբօտտէրի չէպէսի

Բէրլինտէ հէր նէվի մագինա վէ հէր իչէ մախսուս Թէգժիլ մագինալար ֆիւրուխթ վէ Թէտարիք օլընըր ՝ Մէնկէլա , տէմիր ֆապրիգալարընա , պըչէկ ֆապրիգալարընա , տէյիրմէնլէրէ , մաթպաալարա , պիրա ֆապրիգալարընա , իփլիք վէ գումաշ ֆապրիգալարընա վէ սաիրէյէ մախսուս Թէգժիլ մագինալար ։

ԷԼ ԷՏԷՎԱԹԸ . տիւզ. տէօրթ քէօշէ , խավլարլաղ վէ զայրինիմ ԲՕԹՐԷԼԼԷՐ վէ ԻՇԼԷՆՄԻՇ ՏԷՄԻՐ ՝ Սու եօլլարը վէ պօրու տէյիլէլէրի վէ սաիրէ իչիւն հավա կազը ՄԱՆԷՍՄԱՆ սուլի ՊՕՐՈՒԼԱՐ ՝ ԲԻՐԻՆՃ , ՊԱԴՐԸ , ՏԱԼԿԱԼԸ ՍԱՃ , ՉԻՄԷՆԹՕ , ԱՍՖԱԼԹ , ԳԱԹՐԱՆԼԸ ՄՈՒԳԱՎԱ , ՊՕՑԱԼԱՐ ՝

ԷՄԹԱԱԻ ՖԷՆՆԻՅԷ

Համա վէ սու կազը Թուլումպալար , Լամպալար վէ Ավիզէլէր . Ալէթլէ վէ էրիմէգ պօյալը տէմիր Սօպալար . Խտարէի Օճագլար , վէ զայրինիմ վէ զայրինիմ .

Նէվի ալէտտան օլան պու էմթաանըն էհվէն ֆիյաթլա ֆիւրուխթ օլունտըղը տէբօզիթօ վէ սէրկի տախիլի .

Դալաթատա , Բէրչէմպէ Բազարընտա Թիճարէթ խանընտա (Րէժինին էսկի մահալի) .

Միւհէնտիսլէրի էհալինին լիւթֆէն կէլիփ սէրկիի մէզքիւրը զիյարէթ իթմէսի րիճա օլընըր .

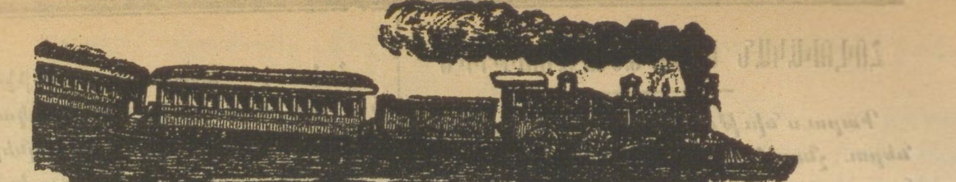

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՇԸՄԷՆՏՕՖԷՐԻ

1892 Հոկտ.ին 20սինտէն իթիպարէն

ԱՋԻՄԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՈՄ.		22	2		24		4	6
ՍԹԱՍԻՕՆ		Էշեա վէ Եօլճու	Եօլճու		Էշեա վէ Եօլճու		Եօլճու	Եօլճու
		Սպհ.			Աքշ.			
ՔԷՕԲՐԻՒՏԷՆ		1 50	3 45		7 35		10 30	11 30
Հայտար բաշա	միւվ.	2 15	4 10		8		10 55	11 55
	հար.	2 31	4 20		8 13		11 05	12 05
Իրգըլ Թօրրագ		— —	4 28		8 22		11 13	12 13
Ֆէն. քէօշէսի		2 41	4 32		8 26		11 17	12 17
Կէօզ Թէբէ		— —	4 37		8 31		11 22	12 22
Էրէն քէօյ		2 49	4 43		8 36		11 29	12 29
Պօսթանճը		2 57	4 50		8 43		11 36	12 36
Մալթէբէ		3 09	5		8 56		11 47	12 47
Գարթալ		3 23	5 13		9 11		12	1
Բէնտիք	միւվ.	3 33	5 21		9 21		12 08	1 08
	հար.	3 41			9 29			
Թուզլա		4 03			9 53			
Կէպզէ		4 27			10 20			
Տիլ Իսկէլէսի		— —			10 44			
Թավշանճըլ		4 58			10 57			
Հէրէքէ		5 09			11 12			
Եարըմճա		— —			11 39			
Թիւթ. Չիֆթլիք		5 46			11 55			
Տէրինճէ		5 55			12 08			
ԻԶՄԻՏԷ	միւվ.	6 10			12 26			
	հար.	6 25						
Պէյլիք Տէրվէնտ		6 59			Աքշ.			
Սափանճա		7 24						
Արա Բազար		7 47						
Կէյվէ		8 31						
Աք Հիսար		8 52						
Մէքէճէ		9 21						
Լէֆքէ		9 47						
Վէզիր-խան		10 21						
Պիլէճիք	միւվ.	11 05						
	հար.	11 15						
Գարաքէօյ		12 20						
Պօզիւք		12 51						
Ին Էօնիւ		1 30						
Չուգուր Հիսար		1 59						
Էսկիշէհիր	միւվ.	2 38						
		Աքշ.						
		Գթր Ն. 122						
		Սպհ.						
Էսկիշէհիր	հար.	11 30						
Աք Բունար		12 25						
Ալը քէօյ		1 13						
Պէյլիք Ախըր		2 08						
Սարըքէօյ	միւվ.	3 22						

ԱՎՏԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՈՄ.		1	3	21	5		23	
ՍԹԱՍԻՕՆ		Եօլճու	Եօլճու	Էշեա վէ Եօլճու	Եօլճու		Էշեա վէ Եօլճու	
							Աքշ.	
Սարըքէօյ	հար.						9 20	
Պէյլիք Ախըր							10 36	
Ալը քէօյ							11 38	
Աք Բունար							12 18	
Էսկիշէհիր	միւվ.						1 11	
							Սպհ.	
ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ	հար.						11 45	
Չուգուր Հիսար							12 26	
Ին Էօնիւ							1 02	
Պօզիւք							1 37	
Գարաքէօյ							2 12	
Պիլէճիք	միւվ.						2 53	
	հար.						3 03	
Վէզիր-խան							3 35	
Լէֆքէ							4 10	
Մէքէճէ							4 40	
Աք-Հիսար							5 05	
Կէյվէ							5 29	
Արա Բազար							6 18	
Սափանճա							6 34	
Պէյլիք Տէրվէնտ							7 01	
Իզմիտ	միւվ.			Սպհ.			7 33	
	հար.			1 30			7 48	
Տէրինճէ				1 50			8 03	
Թիւթ. Չիֆթլիք				2			8 11	
Եարըմճա				2 15			— —	
Հէրէքէ				2 43			8 46	
Թավշանճըլ				2 59			8 56	
Տիլ Իսկէլէսի				3 10			— —	
Կէպզէ				3 42			9 33	
Թուզլա				4 06			9 55	
Բէնտիք	միւվ.			4 27			10 18	
	հար.	1 49	3 12	4 35	9 02		10 28	
Գարթալ		2	3 23	4 47	9 12		10 42	
Մալթէբէ		2 12	3 35	5 01	9 25		11 01	
Պօսթանճը		2 22	3 44	5 12	9 35		11 14	
Էրէն քէօյ		2 32	3 54	5 24	9 45		11 27	
Կէօզ Թէբէ		2 36	3 58	5 28	9 49		— —	
Ֆէնէր քէօշէսի		2 42	4 03	5 33	9 54		— —	
Իրգըլ Թօրրագ		2 46	4 08	5 38	9 59		11 39	
Հայտար Բաշա	միւվ.	2 51	4 13	5 44	10 04		11 45	
	հար.	3	4 25	5 55	10 15		12 05	
Քէօբրիւյէ վարըր	միւվ.	3 25	4 50	6 20	10 40		12 30	